

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ
(EXECUTIVE MBA)**

Διπλωματική Εργασία

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

Ελισσάβετ Βασιλείου Σταφιδά

Πειραιάς, 2026

Παράρτημα Β: Βεβαίωση Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(περιλαμβάνεται ως ξεχωριστή (δεύτερη) σελίδα στο σώμα της διπλωματικής εργασίας)

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στη Διοίκηση Επιχειρήσεων για Στελέχη : Ε-MBA» με τίτλο

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Υπογραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή/ τριας.....

Ονοματεπώνυμο Ελισσάβετ Σταφιδά

Ημερομηνία 28/05/2026

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ελισσάβετ Β. Σταφιδά

Σημαντικοί όροι: Ενέργεια, αριθμοδείκτες, χρηματοοικονομική ανάλυση

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματεύεται τη χρηματοοικονομική ανάλυση της ενεργειακής εταιρείας Elpedison, μέσω του υπολογισμού, της ανάλυσης και της κριτικής διερεύνησης των οικονομικών αριθμοδεικτών. Σκοπός της εν λόγω ανάλυσης αποτελεί η αποτίμηση της οικονομικής θέσης και η λειτουργική αποτελεσματικότητα της υπό εξέταση επιχείρησης. Η χρηματοοικονομική ανάλυση πραγματοποιήθηκε σε θεωρητικό και σε πρακτικό πλαίσιο και επισημαίνεται πως χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα των δημοσιευμένων λογιστικών καταστάσεων σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά του κλάδου της ενέργειας στην ελληνική οικονομία, αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση αποτελεί σημαντική μέθοδο διοικητικής αξιολόγησης και αξιοποίησης στρατηγικών πληροφοριών, ιδίως στον κλάδο της ενέργειας, που λειτουργεί υπό αυστηρό ρυθμιστικό πλαίσιο και αντιμετωπίζει αυξημένους επενδυτικούς κινδύνους. Ως εκ τούτου οι αριθμοδείκτες αποτελούν βασικό μέσο αποτύπωσης, συσχετισμού και ερμηνείας των οικονομικών στοιχείων μιας επιχείρησης, επιτρέποντας την άντληση χρήσιμων πληροφοριών.

Σημειώνεται πως η ανάλυση μέσω των αριθμοδεικτών, προκύπτει από τον υπολογισμό και τη μελέτη συγκεκριμένων μεγεθών των οικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να αξιολογηθεί η ρευστότητα, η αποδοτικότητα, η κεφαλαιακή διάρθρωση, η δανειακή επιβάρυνση και επί του συνόλου η βιωσιμότητα και η εκτίμηση του μέλλοντος της επιχείρησης. Η συνδυαστική ερμηνεία και μελέτη τους, είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς οι επιδόσεις μιας ενεργειακής εταιρείας επηρεάζονται άμεσα από τις γεωπολιτικές εξελίξεις που επιφέρουν έντονες διακυμάνσεις στις τιμές των ενεργειακών αγαθών, από τις δημοσιονομικές εξελίξεις, αλλά και από τους τεχνολογικούς μετασχηματισμούς.

Τέλος μέσω της εργασίας επιδιώκεται η ανάδειξη της χρησιμότητας των χρηματοοικονομικών δεικτών ως μέσο υποστήριξης των διοικητικών αποφάσεων, επισημαίνοντας παράλληλα τους περιορισμούς που ανακύπτουν. Επιπλέον εκτιμάται πως μια περεταίρω μελέτη, αναφορικά με τη στρατηγική των εταιρειών του κλάδου σχετικά με τις εξαγωγές, τις συγχωνεύσεις και τις απορροφήσεις των ενεργειακών εταιρειών, καθώς και η ανάπτυξη δυναμικών μοντέλων, θα λειτουργούσε βοηθητικά στη λήψη αποφάσεων των εμπλεκόμενων μερών.

FINANCIAL ANALYSIS OF ENERGY COMPANY

ELISSAVET V. STAFIDA

Important terms: Energy, ratios, financial analysis

SUMMARY

This thesis deals with the financial analysis of the energy company Elpedison, through the calculation and critical analysis of financial ratios. The purpose of this analysis is to assess the financial position and operational efficiency of the company under consideration. The financial analysis was carried out in a theoretical and practical context and it is noted that the data of the published financial statements were used in combination with the characteristics of the energy sector in the Greek economy, but also at an international level.

Financial analysis is an important method of administrative evaluation and utilization of strategic information, especially in the energy sector, which operates under a strict regulatory framework and faces increased investment risks. Therefore, ratios are a basic means of capturing, correlating and interpreting the financial data of a company, allowing the extraction of useful information.

It is noted that the analysis through the ratios results from the calculation and study of specific financial statement figures, in order to evaluate the liquidity, profitability, capital structure, debt burden and overall the viability and assessment of the future of the company. Their combined interpretation and study is particularly important, as the performance of an energy company is directly affected by geopolitical developments that bring about sharp fluctuations in the prices of energy goods, by fiscal developments, but also by technological transformations.

Finally, the paper aims to highlight the usefulness of financial indicators as a means of supporting administrative decisions, while highlighting the limitations that arise. Furthermore, it is estimated that a further study, regarding the strategy of companies in the sector regarding acquisitions, mergers and absorptions of energy companies, as well as the development of dynamic models, would be helpful in the decision-making of the parties involved.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα πρωτίστως να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κ. Παναγιώτη Αρτίκη, Διευθυντή του ΠΜΣ στη Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA-Μάνατζμεντ Τουρισμού. Η πολύπλευρη επιστημονική του γνώση, η διαρκής βοήθεια, ο χρόνος και η καθοδήγηση που μου παρείχε, καθώς και η εμπιστοσύνη που μου έδειξε, αποτέλεσαν τους βασικούς παράγοντες εκπόνησης και ολοκλήρωσης της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για τη συμπαράσταση και τη στήριξη σε κάθε μου βήμα, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η επίτευξη των στόχων μου.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ

A.ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.	68
ΠΙΝΑΚΑΣ Α.1 : ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ	69
ΠΙΝΑΚΑΣ Α. 2 : ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	70
ΠΙΝΑΚΑΣ Α.3 : ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ	71
ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4 : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ	72
ΠΙΝΑΚΑΣ Α.5 : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΝΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	73
ΠΙΝΑΚΑΣ Α.6 : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ..	74
ΠΙΝΑΚΑΣ Α.7 : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	75
Β. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.1 : ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β2 : ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.3 : ΟΡΓΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.4 : ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.5 : ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.6 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.7 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	76
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.8 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	77
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.9 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	77
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.10 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΣΕ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	77
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.11 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	77
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.12: ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	77
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.13 : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	77
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.14 : ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	78
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.15 : ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ (Α)	78
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.16 : ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ (Β)	78
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.17: ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ	78
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.18 : ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Κ.Ε)	78
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.19 : ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Σ.Ε)	78
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.20 : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	79
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.21 : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	79

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	81
ΓΡΑΦΗΜΑ 1 : ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ	81
ΓΡΑΦΗΜΑ 2 : ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	81
ΓΡΑΦΗΜΑ 3 : ΟΡΓΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	82
ΓΡΑΦΗΜΑ 4 : ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	82
ΓΡΑΦΗΜΑ 5 : ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ	83
ΓΡΑΦΗΜΑ 6 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	83
ΓΡΑΦΗΜΑ 7 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	84
ΓΡΑΦΗΜΑ 8 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	84
ΓΡΑΦΗΜΑ 9 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	85
ΓΡΑΦΗΜΑ 10 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΣΕ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	85
ΓΡΑΦΗΜΑ 11 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	86
ΓΡΑΦΗΜΑ 12: ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	86
ΓΡΑΦΗΜΑ 13 : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	87
ΓΡΑΦΗΜΑ 14 : ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	87
ΓΡΑΦΗΜΑ 15 : ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ (Α)	88
ΓΡΑΦΗΜΑ 16 : ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ (Β)	88
ΓΡΑΦΗΜΑ 17: ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ	89
ΓΡΑΦΗΜΑ 18 : ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Κ.Ε)	89
ΓΡΑΦΗΜΑ 19 : ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Σ.Ε)	90
ΓΡΑΦΗΜΑ 20 : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	90
ΓΡΑΦΗΜΑ 21 : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	90

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ)	I
ΠΕΡΙΛΗΨΗ (ΑΓΓΛΙΚΑ)	II
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	III
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ	IV
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	V
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ	1
1.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	2
1.3 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ	3
1.4 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	6
2.1 ΓΕΝΙΚΑ	6
2.2 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΑΕΠ	6
2.3 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	8
2.4 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ	10
2.5 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	12
2.6 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	13
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	17
3.1 ΓΕΝΙΚΑ	17
3.2 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	17
3.2.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	17
3.2.2 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ	20
3.2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	21
3.2.4 ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	23
3.2.5 ΙΣΟΖΥΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	24
3.3 ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ	26
3.2.5 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	27
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	31
4.1 ΓΕΝΙΚΑ	31
4.2 ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	31
4.3 Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	33
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	40
5.1 ΓΕΝΙΚΑ	40
5.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	40
5.3 ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ	41
5.3.1 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ	42
5.3.2 ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	43
5.3.3 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ.....	44
5.3.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	45
5.3.5 ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	46
5.3.6 ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	47
5.3.7 ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	47
5.3.8 ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	48
5.3.9 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	49
5.4 ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΙΝΗΣΗΣ	49
5.5 ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ	50
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	51
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ..	52
6.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	52
6.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	52
6.3 ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	53
6.4 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ.....	54
6.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	55
6.6 ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	57
6.7 ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ	61
6.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	62
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	65
 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α : ΠΙΝΑΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β : ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ : ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ	81

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αντικειμενικό σκοπό την αξιολόγηση της ενεργειακής εταιρείας Elpedison , μέσω της ανάλυσης και της κριτικής διερεύνησης βασικών χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών.

Η εν λόγω ανάλυση θα οδηγήσει στη διαμόρφωση της εικόνας της εταιρείας , αναφορικά με την οικονομική της θέση, την αποδοτικότητά της , καθώς και τη συνολική χρηματοοικονομική της επίδοση. Επιπροσθέτως μέσω της εργασίας, επιδιώκεται η εξέταση του τρόπου με τον οποίο τα δεδομένα των λογιστικών καταστάσεων μπορούν να αξιοποιηθούν μεθοδικά για την εξαγωγή συμπερασμάτων , ενώ παράλληλα θα χρησιμεύσουν στη διαδικασία λήψης στρατηγικών και διοικητικών αποφάσεων.

Συγκεκριμένα , μέσω της διαχρονικής αξιολόγησης των δεικτών που αφορούν τη ρευστότητα, την αποδοτικότητα, τη δανειακή επιβάρυνση , την κερδοφορία και την κεφαλαιακή διάρθρωση , δύνата να εντοπιστούν οι δυνατότητες και οι αδυναμίες της υπό εξέταση επιχείρησης. Ωστόσο για να επιτευχθεί αυτό , θα χρειαστεί να ληφθούν υπόψιν και να συνεκτιμηθούν τα χαρακτηριστικά του ενεργειακού κλάδου, οι γεωπολιτικές εξελίξεις και το ευρύτερο μακροοικονομικό και ρυθμιστικό περιβάλλον.

Επιπλέον μέσω της εργασίας αναδεικνύεται η χρησιμότητα των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών ως εργαλείο υποστήριξης της οικονομικής ανάλυσης, υπογραμμίζοντας τη συνδυαστική ερμηνεία τους. Συμπερασματικά γίνεται αντιληπτό πως οι μεμονωμένες αριθμητικές τιμές δεν επαρκούν για την πλήρη κατανόηση της πραγματικής χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης, τουναντίον απαιτείται συνδυασμός αυτών.

Τέλος, επιδιωκόμενο στόχο αποτελεί η γεφύρωση της πρακτικής εφαρμογής της χρηματοοικονομικής ανάλυσης με τη θεωρητική γνώση , ενισχύοντας την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα ποσοτικά εργαλεία είναι εφικτό να συνεισφέρουν στη βιωσιμότητα και στο στρατηγικό σχεδιασμό μιας επιχείρησης.

2.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για την εκπόνηση της εργασίας ακολουθήθηκε μια σειριακή αποτύπωση συλλογής, ανάλυσης και επεξεργασίας των πληροφοριών και των δεδομένων προκειμένου να διατυπωθεί η τελική εκτίμηση και ένα ασφαλές συμπέρασμα για την υπό εξέταση επιχείρηση.

Συγκεκριμένα σε πρώτο στάδιο πραγματοποιήθηκε συλλογή στοιχείων και ανάλυση της διεθνούς και εθνικής οικονομίας. Σημειώνεται πως βασικές πηγές πληροφόρησης αποτέλεσαν οι δημοσιοποιημένες εκθέσεις της τράπεζας της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Εν συνεχεία αναλύθηκε ο κλάδος της ενέργειας, επίσης σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Ακολούθησε το θεωρητικό πλαίσιο της χρηματοοικονομικής ανάλυσης μέσω αριθμοδεικτών, επιτρέποντας τη σαφή κατηγοριοποίηση των δεικτών και τη διαμόρφωση της απαιτούμενης βάσης για την επικείμενη ερμηνεία των αποτελεσμάτων τους.

Το επόμενο στάδιο αφορούσε τη συλλογή και την επεξεργασία των δεδομένων της υπό εξέταση επιχείρησης για πέντε (5) διαδοχικές χρήσεις, ήτοι 2020-2024, όπου τα ποσοτικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών, προέρχονται από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας.

Σε αυτό το στάδιο αρχικώς εφαρμόσθηκε ανάλυση κοινού μεγέθους στις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης και στους ισολογισμούς, με στόχο την αξιολόγηση της διάρθρωσης των οικονομικών καταστάσεων και της σχετικής βαρύτητας των επί μέρους λογαριασμών. Επιπρόσθετα στις ανωτέρω καταστάσεις εφαρμόσθηκε διαχρονική ανάλυση, διά μέσω της οποίας αποτυπώθηκε η εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών, αλλά και οι τάσεις σε βάθος χρόνου.

Εν συνεχεία και κατόπιν του υπολογισμού των αριθμοδεικτών, αποτυπώθηκε η ανάλυση και η ερμηνεία τους. Τονίζεται πως η ερμηνεία δόθηκε συνδυαστικά και σε σχέση με τις επικρατούσες συνθήκες στον κλάδο, παρέχοντας μια ολιστική προσέγγιση. Επίσης σε αυτό το σημείο, κρίθηκε αναγκαία η σύνταξη και η ανάλυση των πινάκων κεφαλαίων κίνησης, ώστε να ληφθεί μια συνολική εικόνα αναφορικά με τις χρήσεις και τις πηγές χρηματοδότησης των κεφαλαίων.

Τέλος , πραγματοποιήθηκε η κριτική διερεύνηση των αποτελεσμάτων, προκειμένου να εξαχθούν τεκμηριωμένα και ασφαλή συμπεράσματα σε ό,τι αφορά τη βιωσιμότητα και τη χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας. Επιπλέον επισημάνθηκαν οι περιορισμοί που προκύπτουν μέσω της συγκεκριμένης μεθόδου, καθώς και η ανάγκη μιας συμπληρωματικής αξιολόγησης και συνεκτίμησης του μακροοικονομικού και ρυθμιστικού πλαισίου.

2.3 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η χρησιμότητα της παρούσας εργασίας έγκειται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, καθώς πραγματεύεται τη χρηματοοικονομική ανάλυση , εστιάζοντας σε έναν κρίσιμο κλάδο για την οικονομία, τον ενεργειακό. Μέσω της αξιοποίησης των πληροφοριών που προκύπτουν από τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών, η εργασία συμβάλλει στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα συγκεκριμένα αριθμητικά δεδομένα δύναται να μεταφραστούν σε πληροφορίες μεγάλης διοικητικής αξίας.

Από ακαδημαϊκής άποψης, προσφέρεται ένα διακριτό και δομημένο μεθοδολογικό πλαίσιο , που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για περαιτέρω μελέτες σε επιχειρήσεις του ίδιου ή κάποιου άμεσα συσχετιζόμενου κλάδου. Επίσης από πρακτικής άποψης. Ενώ από πρακτικής άποψης, τα αποτελέσματα που προκύπτουν μπορούν να συμβάλλουν στη διαδικασία λήψης διοικητικών αποφάσεων, όπως για παράδειγμα σε θέματα επενδύσεων , χρηματοδότησης ή και στρατηγικού σχεδιασμού..

Εξίσου όμως σημαντικό είναι ότι υπογραμμίζεται η σημασία των ποσοτικών δεδομένων των δεικτών, οι οποίοι αποτελούν έναν τρόπο κατανόησης της επιχειρησιακής κατάστασης, στην προκειμένη περίπτωση στον ενεργειακό τομέα, ο οποίος μεταβάλλεται διαρκώς τόσο μακροοικονομικά όσο και ρυθμιστικά.

2.4 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκτείνεται σε έξι διακριτά κεφάλαια, τα οποία ακολουθούν μια λογική και σταδιακή ανάπτυξη από το γενικό θεωρητικό πλαίσιο προς την εφαρμοσμένη χρηματοοικονομική ανάλυση και την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Το πρώτο κεφάλαιο πραγματεύεται τα βασικά εισαγωγικά στοιχεία της εργασίας, όπου προσδιορίζεται το αντικείμενο της μελέτης, αναπτύσσεται ο αντικειμενικός σκοπός , η μεθοδολογία , καθώς και η χρησιμότητα της εκπονούμενης έρευνας και ανάλυσης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται και αναλύεται το διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Επισημαίνεται πως η χρονική περίοδος που εξετάζεται , έχει μεγάλο ενδιαφέρον καθώς η διεθνής οικονομία ήρθε αντιμέτωπη με την πρωτόγνωρη ως τότε υγειονομική κρίση , η οποία με τη σειρά της οδήγησε σε μεγάλη οικονομική ύφεση. Επιπλέον μετά την υποχώρηση της πανδημικής κρίσης και των επιπτώσεών της , ξεκίνησαν οι εχθροπραξίες στην περιοχή της Ουκρανίας, το οποίο είχε ως επακόλουθο την έναρξη μια σημαντικής ενεργειακής κρίσης με αποτέλεσμα τις υψηλές αυξήσεις στις τιμές των ενεργειακών αγαθών και κατ' επέκταση επηρεάστηκαν και οι λοιποί τομείς της οικονομίας. Η γεωπολιτική αστάθεια στις χώρες της Μέσης Ανατολής ήταν μια επιπλέον συνιστώσα καθοριστική για την παγκόσμια οικονομία , καθώς επίσης και η ανάπτυξη της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης.

Στο τρίτο κεφάλαιο περιγράφεται ελληνική οικονομία για το εν λόγω χρονικό διάστημα, η οποία έχει αντίστοιχα επηρεαστεί από τις γεωπολιτικές αναταράξεις και την πανδημία. Παρόλα αυτά περιγράφονται οι μακροοικονομικές και οι δημοσιονομικές εξελίξεις, όπως και ενδεικτικά μέτρα αντιμετώπισης και αποκλιμάκωσης της ύφεσης σε επίπεδο εθνικής οικονομίας.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται περιγραφή του ενεργειακού περιβάλλοντος σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, όπου τα δεδομένα και οι επικρατούσες συνθήκες κατά την υπό εξέταση πενταετία είχαν άμεση επιρροή σε αυτό.

Προχωρώντας στο πέμπτο κεφάλαιο αποτυπώνεται το θεωρητικό κομμάτι της οικονομικής ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων. Περιγράφονται αναλυτικά οι αριθμοδείκτες , οι πίνακες κεφαλαίου κίνησης και η κριτική διερεύνηση αυτών.

Στο έκτο κεφάλαιο περιλαμβάνεται αρχικώς μια σύντομη επισκόπηση της Elpedison. Επιπλέον πραγματοποιείται ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων, κριτική διερεύνηση των αριθμοδεικτών και του πίνακα κεφαλαίων κίνησης και κλείνοντας διατυπώνονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανωτέρω ανάλυση.

Τέλος παρατίθενται και σχετικά παραρτήματα:

- των οικονομικών καταστάσεων σε κάθετη μορφή, με βάση ανάλυση κοινού μεγέθους και με βάση την ανάλυση δεικτών
- του πίνακα κεφαλαίου κίνησης

- των διαγραμμάτων

στα οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα των υπολογισμών που εκπονήθηκαν, καθώς και η αντίστοιχη γραφική απεικόνισή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η πενταετία 2020 ως και 2024 αποτέλεσε μια περίοδο υψίστης σημασίας για την διεθνή οικονομία και για τις επί μέρους εθνικές οικονομίες, λόγω των γεγονότων που διαδραματίστηκαν. Η πανδημία της covid 19, δηλαδή μιας πρωτόγνωρης υγειονομικής κρίσης, ήταν το πρώτο μεγάλης κλίμακος συμβάν, το οποίο είχε αντίκτυπο οικονομικό, κοινωνικό, ακόμα και περιβαλλοντικό, συνεπώς έπρεπε να αντιμετωπιστεί συντονισμένα και μεθοδευμένα με σκοπό τον περιορισμό πάσης φύσεως απωλειών. Σημειώνεται βέβαια, ότι υπήρχε μια βασική διαφορά της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης του 2020 σε σχέση με τις προγενέστερες οικονομικές υφέσεις των ετών 2008 και του 2011-2012. Στη μεν ύφεση λόγω της πανδημίας το αίτιο εντοπιζονταν σε μη οικονομικό παράγοντα, δηλαδή στην υγειονομική κρίση, ενώ στις προγενέστερες υφέσεις τα αίτια αφορούσαν προβλήματα του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Οι γεωπολιτικές αναταράξεις στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή ήταν ένας επιπλέον παράγοντας που διατάραξε τη διεθνή οικονομία, τη στιγμή που είχε αρχίσει να ανακάμπτει από την πανδημία.

Ωστόσο, παρά τις έντονες δυσκολίες, την ίδια περίοδο υπήρξε μεγάλη πρόοδος σε νέες τεχνολογίες, οι οποίες εφόσον αξιοποιηθούν ορθά θα μπορούσαν να συντελέσουν από πλευράς τους στη βελτίωση της οικονομίας.

2.2 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΑΕΠ

Το 2020 ήταν μια χρονιά με έντονη αστάθεια και αβεβαιότητα, όπου σε συνδυασμό με τα μέτρα περιορισμού για αναχαίτηση της πανδημίας, είχαν ως επακόλουθο τη ραγδαία πτώση της παγκόσμιας οικονομίας, η οποία χαρακτηρίστηκε ως η μεγαλύτερη πτώση από το 1929. Συνεπώς υπήρξαν άμεσες επιπτώσεις στο διεθνές εμπόριο, στην

εφοδιαστική αλυσίδα και στις επενδύσεις. Ως εκ τούτου το παγκόσμιο ΑΕΠ συρρικνώθηκε σημαντικά, κατά 4,9%. Μεγαλύτερη μείωση στο ΑΕΠ σημειώθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά -9,9%, την Ευρωζώνη -6,6%, στην Ιαπωνία -4,8% και στις ΗΠΑ -3,5%. Το β' τρίμηνο του 2020 είχε εμφανίσει μεγάλο σημείο καμπής η παγκόσμια οικονομία, το γ' τρίμηνο υπήρχαν ενδείξεις ανάκαμψης λόγω της ανακοίνωσης για επικείμενα προγράμματα εμβολιασμού, όμως το δεύτερο κύμα της πανδημίας που ήταν και πάλι έντονο κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2020 επιβράδυνε και πάλι το ρυθμό ανάπτυξης.

Προχωρώντας στο 2021, η πανδημία COVID -19 άρχισε να υποχωρεί, με αποτέλεσμα στη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων και την επαναφορά σε ρυθμούς κανονικότητας. Αυτό επέτρεψε στις επί μέρους εθνικές και στην παγκόσμια οικονομία μια αποτελεσματική επανεκκίνηση, αντισταθμίζοντας τη συρρίκνωση που είχε καταγραφεί το 2020. Επισημαίνεται όμως, πως η ανάκαμψη δεν ήταν ομοιόμορφη για όλες τις οικονομίες. Στις χώρες όπου το εμβολιαστικό πρόγραμμα διεξήχθη εγκαίρως και προχώρησε με ταχείς ρυθμούς, δηλαδή στις προηγμένες χώρες, η ανάκαμψη ήταν μεγαλύτερη. Ενώ οι αναπτυσσόμενες και οι αναδυόμενες οικονομίες κινήθηκαν με λίγο πιο αργούς ρυθμούς.

Παρόλα αυτά το παγκόσμιο ΑΕΠ σημείωσε αύξηση κατά 5,9%. Επιγραμματικά αναφέρεται πως διαμορφώθηκε το ποσοστό του ΑΕΠ σε επιμέρους εθνικές οικονομίες: στις ΗΠΑ αυξήθηκε κατά 5,7% στην Ινδία αυξήθηκε, στην Ιαπωνία κινήθηκε κατά +1,6%, στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά +7,2%, στην Κίνα ενισχύθηκε κατά +8,1%. Στην ευρωζώνη το ΑΕΠ κινήθηκε ανοδικά κατά 5,3%.

Και ενώ το 2022 αναμένονταν να είναι ένα έτος ανάκαμψης, ο πόλεμος στην Ουκρανία, το Φεβρουάριο του 2022, επέφερε ένα ακόμα αρνητικό σοκ στη διεθνή οικονομία, με αποτέλεσμα την αύξηση και τη μεταβλητότητα στις τιμές των αγαθών, αλλά και την επιδείνωση της επισιτιστικής ασφάλειας ιδίως στις αναδυόμενες οικονομίες. Ο παγκόσμιος ρυθμός ανάπτυξης επιβραδύνθηκε και διαμορφώθηκε σε 3,4% του ΑΕΠ. Υπογραμμίζεται ότι στις προηγμένες οικονομίες διαπιστώνεται μεγαλύτερη επιβράδυνση του ΑΕΠ, έναντι των αναπτυσσόμενων και αναδυόμενων οικονομιών.

Ενδεικτικά παρατίθεται ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ όπως αυτός διαμορφώθηκε το 2022, σε οικονομίες που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη παγκόσμια οικονομία. Συγκεκριμένα στις ΗΠΑ ανήλθε σε 2,1% του ΑΕΠ, στην Ιαπωνία 1,0% του ΑΕΠ, στο Ηνωμένο Βασίλειο 4% ΑΕΠ, στην Κίνα 8,4% ΑΕΠ, στη Ρωσία -2,1% ΑΕΠ και τέλος στην ευρωζώνη 3,5% του ΑΕΠ.

Το 2023 η παγκόσμια οικονομία κατέγραψε συγκρατημένη μεγέθυνση, υψηλότερη των αρχικών προβλέψεων, με βασικούς παράγοντες στήριξης: τη ζήτηση υπηρεσιών και την ευρωστία στην αγορά εργασίας. Η δυναμική προήλθε κυρίως από τις αναδυόμενες οικονομίες και τις ΗΠΑ, ενώ στην Κίνα και σε ορισμένες προηγμένες οικονομίες, οι δυσμενέστερες συνθήκες χρηματοδότησης, οι γεωπολιτικές επιδράσεις στις τιμές ενέργειας, αλλά και η επιβράδυνση στον κλάδο των ακινήτων (κατοικιών) περιορίσαν τη ζήτηση. Επισημαίνεται όμως, ότι στην Κίνα εφαρμόστηκαν στοχευμένες πολιτικές προκειμένου να αντισταθμίσουν τη μειωμένη ζήτηση στον τομέα των ακινήτων, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί διεύρυνση της οικονομίας.

Η εν λόγω κατάσταση αποτυπώνεται ρητά στα στοιχεία του παγκόσμιου ΑΕΠ, καθώς και των επί μέρους εθνικών οικονομιών όπως αυτά ανακοινώθηκαν από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το παγκόσμιο ΑΕΠ κατέγραψε ρυθμό ανάπτυξης ίσο με 3,1% , των ΗΠΑ 2,5%, της Ιαπωνίας 1,9%, του Ηνωμένου Βασιλείου 0,3% , των χωρών της ευρωζώνης 0,5%, της Κίνας 5,2% και της Ρωσίας 3,1%.

Το τελευταίο έτος της εξεταζόμενης περιόδου, ήτοι το 2024, η παγκόσμια οικονομία σημείωσε ένα συγκρατημένο ρυθμό ανάπτυξης , γεγονός που οφείλεται στις αποκλίσεις ανάπτυξης που υπάρχουν μεταξύ των χωρών , αλλά και μεταξύ των τομέων. Ενδεικτικός είναι ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ 1,9% που κατέγραψαν οι ανεπτυγμένες χώρες, ο οποίος ήταν σημαντικά μικρότερος από το 4,1% των αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων χωρών. Στις ΗΠΑ η οικονομία διευρύνθηκε κατά 2,8%, στην Ιαπωνία συρρικνώθηκε κατά 0,2%, ενώ στην ευρωζώνη και Ηνωμένο Βασίλειο κατέγραψε μικρή αύξηση 0,9% , ενώ σε χώρες των αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων οικονομιών όπως η Κίνα και η Ρωσία , η οικονομία μεγεθύνθηκε κατά 4,8% και 6,5% αντίστοιχα.

2.3 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Ως αποτέλεσμα της συρρίκνωσης του παγκόσμιου εμπορίου κατά 9,6%, λόγω μειωμένης ζήτησης, αλλά και των χαμηλών τιμών ενεργειακών αγαθών, ο παγκόσμιος πληθωρισμός κατά το 2020 υποχώρησε και διαμορφώθηκε σε 1,2% το Δεκέμβριο του 2020, έναντι 2% την αντίστοιχη περίοδο το 2019. Ο πυρήνας του πληθωρισμού ή αλλιώς υποκείμενος πληθωρισμός (μη συμπεριλαμβανομένων τροφίμων και ενεργειακών αγαθών) κινήθηκε πτωτικά και διαμορφώθηκε 1,6%. Ενδεικτικό της μείωσης των τιμών στα ενεργειακά προϊόντα αποτελεί η τιμή του Brent, η οποία άγγιξε χαμηλή τιμή

εικοσαετίας με 20€/βαρέλι. Ειδικά στην ευρωζώνη ο πληθωρισμός υποχώρησε στο 0,3%, δηλαδή μείωση 0,9% σε σχέση με το 2019

Σε συνέχεια της επανεκκίνησης του διεθνούς εμπορίου της αυξημένης ζήτησης, αλλά και των αυξημένων τιμών σε βασικά προϊόντα, το 2021 ο παγκόσμιος πληθωρισμός αυξήθηκε και διαμορφώθηκε στο 6,6%, ενώ ο πυρήνας πληθωρισμού αυξήθηκε σε 4,6%. Μια επιπλέον συνιστώσα της πληθωριστικής αύξησης ήταν οι υψηλές τιμές των ορυκτών καυσίμων , καθότι η ζήτηση υπερετερούσε της προσφοράς, λόγω της περιορισμένης παραγωγής.

Οι νέες συνθήκες , όπως αυτές διαμορφώθηκαν το 2022, λόγω των εχθροπραξιών στην Ουκρανία, προκάλεσαν αύξηση των τιμών στα αγαθά και ιδιαιτέρως στα ενεργειακά προϊόντα και στα τρόφιμα, ενισχύοντας έτσι των πληθωρισμό και συμπιέζοντας το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών. Η τιμή του παγκόσμιου γενικού πληθωρισμού εκτινάχθηκε στο 7,3%. Χαρακτηριστικός μήνας της κορύφωσης τόσο του γενικού πληθωρισμού όσο και του πυρήνα πληθωρισμού, ήταν ο Οκτώβριος όπου οι τιμή του μεν γενικού πληθωρισμού ήταν 10,7%, ενώ του πυρήνα 7,8%.

Οι επί μέρους οικονομίες παρουσίασαν μια ανάλογη εικόνα. Συγκεκριμένα οι τιμές του γενικού πληθωρισμού κινήθηκαν ως εξής: στις ΗΠΑ 6,3%, στην Ιαπωνία 2,5%, στο Ηνωμένο Βασίλειο 9,1%στην ευρωζώνη 8,4%, στην Κίνα 1,9%, ενώ στη Ρωσία 14,0%.

Ο παγκόσμιος γενικός πληθωρισμός το 2023 υποχώρησε αισθητά στο 6,8%, καθώς μειώθηκαν οι τιμές των ενεργειακών αγαθών σε διεθνές επίπεδο σε συνδυασμό με τη μειωμένη ζήτηση λόγω της παρατεταμένης επίδρασης των γεωπολιτικών παραγόντων στις τιμές της ενέργειας και τη μείωση του πραγματικού εισοδήματος. Αντιπροσωπευτική είναι η πτώση της τιμής του φυσικού αερίου κατά 63,4% και η υποχώρηση τιμών του αργού πετρελαίου κατά 16,8%. Ο πυρήνας του πληθωρισμού επίσης υποχώρησε, αλλά πιο περιορισμένα. Ο πληθωρισμός ευρωζώνη υποχώρησε στο 5,4%, στις ΗΠΑ στο 3,7%, στην Ιαπωνία αυξήθηκε στο 3,3%, ενώ στην Κίνα κινήθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα , ήτοι στο 0,4% και στη Ρωσία υποχώρησε σημαντικά στο 5,9%, παρότι εξακολουθούσε να υφίσταται ο πόλεμος.

Ως εκ τούτου η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού στις προηγμένες οικονομίες από τα υψηλά της 40ετίας που είχε λάβει το 2022, αντανάκλα την μείωση των διεθνών τιμών ενέργειας και την έγκαιρη αντίδραση των κεντρικών τραπεζών.

Η σταδιακή εξομάλυνση των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης , η συνολική προσφορά , αλλά και οι αυστηρές νομισματικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν σε διεθνές επίπεδο, συντέλεσαν στην περεταίρω συρρίκνωση του πληθωρισμού. Ο γενικός

παγκόσμιος πληθωρισμός διαμορφώθηκε σε 5,8%, με μεγάλες όμως αποκλίσεις μεταξύ των ανεπτυγμένων και των αναπτυσσόμενων οικονομιών. Στις μεν πρώτες ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 2,6%, στις δε αναπτυσσόμενες στο 7,9% σημειώνοντας οριακή υποχώρηση σε σχέση με το 2023.

2.4 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

Η συρρίκνωση της παγκόσμια οικονομίας, είχε ως συνέπεια τη μείωση της απασχόλησης και την αύξηση της ανεργίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγκεκριμένα στις ΗΠΑ το ποσοστό ανεργίας τον 04/2020 ανήλθε σε 14,8%, ωστόσο το δεύτερο εξάμηνο άρχισε να ανακάμπτει η αγορά εργασίας και τελικώς ο δείκτης ανεργίας να διαμορφώνεται περί το 6,3% τον Ιανουάριο του 2021. Στο Ηνωμένο Βασίλειο το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 5% το 2020, έναντι 3,8% το 2019. Στην ευρωζώνη το ποσοστό ανεργίας κατέγραψε μικρή αύξηση και διαμορφώθηκε περί το 7,8%, ενώ ο δείκτης απασχόλησης μειώθηκε κατά 1,9%, που σημαίνει πως οι πολιτικές και τα μέτρα που ακολούθησαν τα κράτη της ευρωζώνης λειτούργησαν ικανοποιητικά και μπόρεσαν να περιορίσουν τις απώλειες θέσεων εργασίας.

Από τις αρχές το 2021 παρουσίασε ενδείξεις ανάκαμψης. Τα περιοριστικά μέτρα ελαχιστοποιήθηκαν, το διεθνές εμπόριο ξεκίνησε δυναμικά και οι οικονομίες άρχισαν να ενισχύονται. Η εν λόγω κατάσταση αποτυπώθηκε άμεσα στους δείκτες απασχόλησης και ανεργίας. Ενδεικτικά στις ΗΠΑ το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε περίπου 10% , με αποτέλεσμα το Δεκέμβριο του 2021, να διαμορφώνεται σε 3,9%. Υπάρχει όμως και η περίπτωση των χωρών της ευρωζώνης , όπου παρά την ανάκαμψη της οικονομίας, ο δείκτης ανεργίας το 12/2021 υποχώρησε συγκρατημένα στο 7%, η απασχόληση αυξήθηκε , αλλά διατηρήθηκε κενός μεγάλος αριθμός θέσεων εργασίας.

Παρά τις πληθωριστικές πιέσεις και τα οικονομικο-κοινωνικά ζητήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του έτους 2022, ο τομέας της απασχόλησης παρέμεινε ανθεκτικός. Στις προηγμένες οικονομίες όπως οι ΗΠΑ η ανεργία βρισκόταν στο 3,5% , ήτοι μειώθηκε κατά 0,4%. Στο Ηνωμένο βασίλειο η ανεργία επίσης υποχώρησε και βρέθηκε στο 3,7% , Ενώ στις χώρες της ευρωζώνης η απασχόληση διαμορφώθηκε στο 65,2% και η ανεργία υποχώρησε κατά 0,3% και προσέγγισε βρέθηκε στο 6,7% .

Η αγορά εργασίας εμφανίστηκε ανθεκτική κατά τη διάρκεια του 2023. Ειδικότερα στις ΗΠΑ το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε ίδιο με το 2022, δηλαδή 3,6%, παρά τις

διακυμάνσεις που είχαν σημειωθεί εντός του έτους. Στο Ηνωμένο βασίλειο, όπου ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας είχε επιβραδυνθεί σημαντικά, το ποσοστό ανεργίας το δ΄ τρίμηνο του 2023 βρέθηκε στο 3,8% . Στην ευρωπαϊκή ένωση η απασχόληση αυξήθηκε κατά 1,4%, ενώ η ανεργία παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη. Ως προς τα ποσοστά απασχόλησης στις ΗΠΑ και στις χώρες της ευρωζώνης, το γ΄ τρίμηνο του 2023, διαμορφώθηκαν σε 68,9% και 65,7%, όπου για την ευρωζώνη αποτέλεσε ιστορικό υψηλό.

Παρά ταύτα η στενότητα εργασίας που παρατηρείται συνεχώς τα τελευταία έτη, στις αγορές πολλών προηγμένων οικονομιών αποδίδεται σε παράγοντες που περιορίζουν την προσφορά εργασίας, είτε που ενισχύουν τη ζήτηση, ή σε συνδυαστικούς παράγοντες των δυο προαναφερθέντων συνιστωσών. Στις ΗΠΑ και στην ευρωζώνη το μεταπανδημικό έλλειμμα που προκύπτει από την αντιστοίχιση προσφοράς-ζήτησης, συνδέεται με τις πολιτικές αντιμετώπισης της πανδημίας, τις μεταβολές στις προτιμήσεις συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό και τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των αντίστοιχων αγορών, με τα στοιχεία να υποδεικνύουν πως η εξέλιξη ερμηνεύεται κυρίως από την αυξητική πορεία της ζήτησης και τη διεύρυνση της υπερβάλλουσα ζήτησης , του διαστήματος 2022-2023 εν συγκρίσει με την περίοδο του 2019.

Παρόμοια ήταν η εικόνα σε ότι αφορά την ανεργία και την απασχόληση το 2024. Στις ΗΠΑ ο δείκτης ανεργίας σημείωσε μικρή επιδείνωση, φτάνοντας το 4,1%, ενώ στις χώρες της ευρωζώνης έφτασε το 6,4% , το οποίο αποτελεί ιστορικό χαμηλό.

Σημαντική εξέλιξη στον τομέα της εργασίας, αποτελεί η ταχεία ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, της οποίας οι επιδράσεις στη δομή και στη λειτουργία της αγοράς εργασίας δύναται να είναι υποκαταστατικές , αλλά και συμπληρωματικές. Η αυτοματοποίηση μεταβάλλει τη ζήτηση και την προσφορά εργασίας, ιδίως σε επαγγέλματα χαμηλής ειδίκευσης και σε δραστηριότητες ρουτίνας, ενώ η τεχνολογική πρόοδος φαίνεται να επεκτείνει τον κίνδυνο αντικατάστασης ακόμα και σε πιο σύνθετες εργασίες, εντείνοντας της ανάγκη διαρκούς εκπαίδευση και αναβάθμισης δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Επιπρόσθετα, η τεχνητή νοημοσύνη δημιουργεί νέους ρόλους υψηλής ειδίκευσης και σε ορισμένους κλάδους λειτουργεί συμπληρωματικά ενισχύοντας την παραγωγικότητα και επιτρέποντας τη μετατόπιση εργασίας προς δημιουργικά και στρατηγικά καθήκοντα. Τέλος, σύμφωνα με τη διεθνή οργάνωση εργασίας, ο βαθμός έκθεσης και τα οφέλη από της τεχνητής νοημοσύνης κατανέμονται άνισα μεταξύ χωρών και εργαζομένων, με τις οικονομίες υψηλού εισοδήματος και τους εργαζομένους με υψηλότερες δεξιότητες να αποκομίζουν δυσανάλογα μεγαλύτερα οφέλη , έναντι των υπολοίπων.

2.5 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Με βάση τις ιδιαίτερες συγκυρίες που επικρατούσαν το 2020 λόγω της πανδημικής κρίσης, η πλειοψηφία των κρατών προέβη στη λήψη οικονομικών μέτρων στήριξης και ανάκαμψης των οικονομιών τους, προκειμένου να περιορίσουν στο βαθμό του εφικτού τις όποιες επιπτώσεις. Ενδεικτικό της κατάστασης ήταν πως το σύνολο των μέτρων σε διεθνές επίπεδο, αντιστοιχούσε στο 17% του παγκόσμιου ΑΕΠ, ήτοι 14 τρισεκ.\$ Ηνωμένων Πολιτειών. Σημειώνεται ότι το ως άνω ποσό αξιοποιήθηκε κατά 45% για την ενίσχυση της ρευστότητας, το δε υπόλοιπο 55% αξιοποιήθηκε σε μέτρα σχετικά των εσόδων και των δαπανών του προϋπολογισμού. Σημειώνεται δε, ότι το 85% το δημοσιονομικών παρεμβάσεων πραγματοποιήθηκε από τις προηγμένες οικονομίες. Χαρακτηριστικά στις χώρες της ευρωζώνης υπήρξε πρόσθετη ρευστότητα 2,2 τρισεκατομμυρίων ευρώ, προκειμένου να στηριχθεί η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Σε ό,τι αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα, αυτό διαμορφώθηκε σε 17,5% ΑΕΠ στις ΗΠΑ έναντι 6,9% το προηγούμενο έτος, στην Κίνα από 6,3% το 2019, έλαβε τιμή 11,8% το 2020, ενώ στην Ιαπωνία ανήλθε σε 13,8 % , ήτοι σημείωσε μεγάλη αύξηση της τάξεως του 10,5%. Στην ευρωζώνη το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε σε 7,2% του ΑΕΠ, το οποίο αυξήθηκε ραγδαία (το 2019 είχε διαμορφωθεί σε 0,6% του ΑΕΠ) και το δημόσιο χρέος ανήλθε στο 97% του ΑΕΠ.

Δημοσιονομικά μέτρα εξακολούθησαν να υφίστανται και το 2021, αν και πιο περιορισμένα, με σκοπό της ενίσχυσης της οικονομίας και προστασίας των ευάλωτων πληθυσμών. Το παγκόσμιο δημοσιονομικό έλλειμμα υποχώρησε και προσέγγισε το 7,9% του ΑΕΠ. Αντίστοιχα το έλλειμμα μειώθηκε και στις ισχυρές οικονομίες των ΗΠΑ, της Κίνας και της Ιαπωνίας. Επίσης μειώθηκε στην ευρωζώνη κατά 1,3% και διαμορφώθηκε σε 5,9% το Δεκέμβριο του 2020.

Η ραγδαία αύξηση των τιμών στα είδη διατροφής και στα ενεργειακά προϊόντα το 2022, οδήγησε στην ανάγκη λήψης δημοσιονομικών μέτρων, για στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, προκειμένου να περιοριστούν οι επιπτώσεις του πληθωρισμού στο πραγματικό εισόδημα. με βάση τα στατιστικά στοιχεία, μια μέση οικονομία του ΟΟΣΑ έλαβε μέτρα ύψους 0,7% του ΑΕΠ, αλλά ορισμένες χώρες, όπως αυτές της Ευρώπης, έλαβαν μέτρα αξίας μεγαλύτερης του 2% ΑΕΠ.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα στις προηγμένες χώρες βρέθηκε στο -3,3%, εκ των οποίων η Ιαπωνία σημείωσε το υψηλότερο -7,9%, ακολούθησαν το Ηνωμένο Βασίλειο με -6,4%, οι ΗΠΑ -4,0% και οι χώρες της ευρωζώνης με -3,7%. Σχετικά με τις αναδυόμενες οικονομίες, το δημοσιονομικό έλλειμμα επί του συνόλου είχε διαμορφωθεί στο -6,1% και χαρακτηριστικά της Κίνας και της Ρωσίας είχε ανέλθει σε -8,95 και -2,3% αντίστοιχα.

Το 2023, στις ΗΠΑ εφαρμόστηκε επεκτατική δημοσιονομική πολιτική γεγονός που επηρέασε σημαντικά το δείκτη των προηγμένων χωρών, σε αντίθεση με τις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες που εφάρμοσαν μια ουδέτερη δημοσιονομική πολιτική. Το δημοσιονομικό έλλειμμα των προηγμένων οικονομιών διαμορφώθηκε σε -5,2% του ΑΕΠ, με των ΗΠΑ να διαμορφώνεται στο -7,8%, της Ιαπωνίας στο -5,2%, του Ηνωμένου Βασιλείου στο -3,7% και της ευρωζώνης στο -3,2%. Το έλλειμα στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες κατέγραψε μικρότερης κλίμακος μεταβολή και διαμορφώθηκε στο -5,5%.

Σχετικά με τη γραμμή της δημοσιονομικής πολιτικής το 2024, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που αποτυπώνονται στο διαρθρωτικό πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης, παρατηρήθηκε πως οι μεν αναπτυσσόμενες οικονομίες τήρησαν μια ακόμα πιο αυστηρή στάση, οι δε αναδυόμενες μια επεκτατικότερη στάση. Παρά τις αντίρροπες αυτές κατευθύνσεις, οι εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου τον Οκτώβριο του 2024, υποδεικνύουν μια σχετικά μικρή διεύρυνση του ελλείματος της γενικής κυβέρνησης σε 5,0% και 5,6% του ΑΕΠ. Επιπλέον παρατηρείται και επιδείνωση του λόγου ακαθάριστου χρέους προς ΑΕΠ σε 109% στις προηγμένες οικονομίες και 70% στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Οι πιέσεις αναφορικά με την ενίσχυση των δημόσιων επενδύσεων που συνδέονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, την εθνική ασφάλεια και την παραγωγικότητα εξακολουθούν να υφίσταται. Ωστόσο μεσοπρόθεσμα, η δημοσιονομική εξυγίανση παραμένει κρίσιμη σε πολλές οικονομίες, προκειμένου να ανασυσταθούν τα δημοσιονομικά αποθέματα ασφαλείας με τρόπο συμβατό με την ανάπτυξη, αλλά και να βελτιωθούν οι προοπτικές βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους.

2.6 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αναφορικά με τη νομισματική πολιτική που ακολουθήθηκε στην πλειοψηφία των κρατών είτε επρόκειτο για ανεπτυγμένα είτε για κράτη αναδυόμενων οικονομιών, ήταν

αξιοσημείωτη η στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας. Αυτό επιτευχθεί μέσω λήψης έκτακτων μέτρων προκειμένου να διατηρηθεί η ρευστότητα στις αγορές , αλλά και να περιοριστούν οι συνθήκες ύφεσης που είχε εισέλθει η παγκόσμια οικονομία.

Ένα ουσιαστικό και δραστικό μέτρο αποτέλεσε η μείωση των βασικών επιτοκίων. Χαρακτηριστικά η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ , έπειτα από δραστικές παρεμβάσεις , καθόρισε το εύρος του βασικού επιτοκίου 0,00% ως 0,25% το οποίο δεν μεταβλήθηκε ως και το Μάρτιο του 2021. Επιπλέον ανακοίνωσε τη δυνατότητα αγοράς έντοκων γραμματίων και ενυπόθηκων δανείων υπό προϋποθέσεις, ενίσχυσε τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις μέσω σχημάτων δανεισμού που ανέρχονταν σε 2,3 τρις \$. Σε ότι αφορά την ανταλλαγή νομισμάτων , μείωσε το κόστος της ανταλλαγής των γραμμών με μεγάλες κεντρικές τράπεζες, ενώ παράλληλα έδωσε τη δυνατότητα συμφωνιών επαναγοράς σε ξένες νομισματικές αρχές.

Στο Ηνωμένο βασίλειο, η Τράπεζα της Αγγλίας προέβη επίσης σε μείωση του βασικού επιτοκίου, το οποίο διαμορφώθηκε σε 0,10% το Μάρτιο 2020 και παρέμεινε σταθερό για ένα έτος. Επίσης αύξησε το όριο αγοράς τίτλου του βρετανικού δημοσίου και των βρετανικών επιχειρήσεων. Τέλος η Τράπεζα της Αγγλίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών της χώρας , ανέπτυξαν το πρόγραμμα Covid Corporate Financing Facility, με σκοπό την παροχή δανείων και εγγυήσεων προς τις επιχειρήσεις.

Στην ευρωζώνη η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λειτούργησε αντίστοιχα. Συγκεκριμένα διατήρησε μηδενικό επιτόκιο πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και έλαβε πληθώρα μέτρων για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα μέσα του προγράμματος Asset Purchase Programme επεδίωξε την αύξηση της αγοράς τίτλων, επίσης χαλάρωσε τα μέτρα εποπτικού χαρακτήρα και δημιούργησε το έο έκτακτο πρόγραμμα αγοράς κρατικών και εταιρικών ομολόγων αξίας 1,85 τρισεκ. Ευρώ. Επίσης επαναπροσδιόρισε τις γραμμές ανταλλαγής νομισμάτων με ξένες κεντρικές τράπεζες.

Η νομισματική πολιτική το 2021 παρείχε αρχικώς κάποιες διευκολύνσεις προς ενίσχυση των οικονομιών. Ωστόσο σε ορισμένες οικονομίες όπου υπήρχε ανάκαμψη με παράλληλη ανοδική πορεία του πληθωρισμού, οι κεντρικές τράπεζες έκαναν άρση των μέτρων χαλάρωσης. Στην ευρωζώνη και στις ΗΠΑ , από το τέλος του 2021, τέθηκε ανώτατο όριο στις μηνιαίες αγορές τίτλων, ενώ η τράπεζα της Αγγλίας αύξησε το βασικό επιτόκιο. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διατήρησε αμετάβλητο στο μηδέν το το επιτόκιο πράξεων της κύριας αναχρηματοδότησης, αλλά αναθεώρησε το πλάνο των αγορών τίτλων που προγραμματιζόταν να υλοποιηθεί μέσω του Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού

Ο πολύ υψηλός πληθωρισμός σε παγκόσμιο επίπεδο, οδήγησε στην αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής που εφαρμόστηκε το 2022. Ο ρυθμός και το εύρος των παρεμβάσεων διαφοροποιήθηκαν μεταξύ των οικονομιών, ανάλογα με τις συνθήκες προσφοράς- ζήτησης και του οικονομικού κύκλου. Παρά την προτεραιότητα που αποδόθηκε στην επαναφορά του πληθωρισμού στους αρχικούς στόχους, εκτιμήθηκε πως αυτό πρόκειται για μια επίτευξη σε βάθος τριετίας., γεγονός που κατέστησε κρίσιμη στη συνεχή εγρήγορση και επαναξιολόγηση των δεδομένων, τη σαφή επικοινωνία των προοπτικών πολιτικής και τον επανασχεδιασμό της συρρίκνωσης των ισολογισμών, προς περιορισμό των κινδύνων στην πραγματική οικονομία και στις αγορές. Ενδεικτικό η γραμμή που ακολούθησε η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, όπου προέβη σε επτά αυξήσεις του εύρους- στόχου του βασικού επιτοκίου με τελική διακύμανση 4,25%-4,5%, ενώ η Τράπεζα της Αγγλίας αύξησε το επιτόκιο της σε 0,75%. Αντίστοιχα η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αύξησε τα επιτόκια, με το επιτόκιο των πράξεων της κύριας αναχρηματοδότησης να λαμβάνει την τιμή του 3,5%. Η Τράπεζα της Αγγλίας μετά από επάλληλες αυξήσεις, καθόρισε το επιτόκιο σε 4,25% στις αρχές του 2023. Αξίζει να αναφερθεί πως εξ ίσου συσταλτική νομισματική πολιτική ακολούθησαν και οι αναπτυσσόμενες οικονομίες ως συνέχεια των πληθωριστικών πιέσεων, οι οποίες ενισχύθηκαν και από την υποτίμηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας των νομισμάτων τους.

Η νομισματική πολιτική εξακολούθησε να κινείται σε αυστηρά πλαίσια το 2023, λόγω ανησυχιών περί επικείμενης περεταίρω πτώσης της ζήτησης. Στην Κίνα τα επιτόκια παρέμβασης είχαν ήδη μειωθεί, και αυτό προκάλεσε σε κάποιο βαθμό αποσυντονισμό του παγκόσμιου κύκλου νομισματικής πολιτικής. Στόχος των κεντρικών τραπεζών παρέμενε η συρρίκνωση του πληθωρισμού, παρακολουθώντας και παραμέτρους όπως το κόστος εργασίας, αλλά και το περιθώριο κέρδους των επιχειρήσεων, ενώ συγχρόνως οι εποπτικές αρχές βρίσκονταν σε εγρήγορση προκειμένου διασφαλίζεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αύξησε εκ νέου το εύρος – στόχο του βασικού επιτοκίου σε 5,25%-5,50%, το οποίο αποτέλεσε ιστορικό υψηλό από το 2000 και εφεξής. Η ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αύξησε το επιτόκιο στο 4,00% με παράλληλη μείωση επενδύσεων του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού και η κεντρική τράπεζα της Ελβετίας αύξησε το επιτόκιο πολιτικής σε 1,5%.

Το 2024 η νομισματική πολιτική διατηρήθηκε κατά κύριο λόγο περιοριστική στις περισσότερες οικονομίες. Εν αντιθέσει, τα επιτόκια των κεντρικών τραπεζών ξεκίνησαν σταδιακά να υποχωρούν, ως επακόλουθο της πτώσης του πληθωρισμού, αλλά και της

εξασθένισης των μισθολογικών πιέσεων. Ενδεικτικά η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ μείωσε το εύρος-στόχο του βασικού της επιτοκίου διαμορφώνοντάς το το Δεκέμβριο του 2024 σε 4,25% - 4,50%, η Τράπεζα της Ελβετίας το μείωσε σε 0,5% το Δεκέμβριο του 2024, και ομοίως το μείωσαν η Τράπεζα της Αγγλίας και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Ωστόσο υπήρξε και η περίπτωση της Ιαπωνίας η οποία αύξησε το επιτόκιο της από -0,10% σε 0,50%, το οποίο είναι το υψηλότερο τις 15ετίες

Οι κεντρικές τράπεζες εξακολούθησαν να παραμένουν προσηλωμένες στη σταθερότητα των τιμών, αξιολογώντας συνεχώς τους κινδύνους από το διεθνές εμπόριο και τα ενεργειακά αγαθά. Επιπλέον συνέχισε να παρακολουθείτο ενδεχόμενο νέας αναζοπύρωσης των πληθωριστικών πιέσεων, οι οποίες θα είχαν άμεσο αντίκτυπο στη διαμόρφωση και τη μεταβολή των επιτοκίων, μετακυλύοντας παράλληλα τις επιπτώσεις στη δημοσιονομική βιωσιμότητα και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Annual Reports, European Central Bank 2020
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ar2020~4960fb81ae.el.html>
- Annual Reports, European Central Bank 2021
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2021~14d7439b2d.el.html>
- Annual Reports, European Central Bank 2022
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2022~8ae51d163b.el.html>
- Annual Reports, European Central Bank 2023
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2023~d033c21ac2.el.html>
- Annual Reports, European Central Bank 2024
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2024~8402d8191f.el.html>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2020,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2021,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2022,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>

- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2023,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2024,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Εκθέσεις πεπραγμένων Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Αποβλήτων και Υδάτων
https://www.raaey.gr/ektheseis_pepragmenon/

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν κεφάλαιο πραγματεύεται την Ελληνική οικονομία ως προς τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές εξελίξεις το χρονικό διάστημα 2020 ως και 2024 και θα παρουσιασθούν τα στοιχεία και η επισκόπησή της. Αξίζει να σημειωθεί πως η υπό εξέταση πενταετία χρήζει ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, καθώς υπήρξαν αστάθμητοι παράγοντες όπως η παγκόσμια υγειονομική κρίση και η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, που επηρέασαν καθοριστικά την παγκόσμια , αλλά και τις επιμέρους εθνικές οικονομίες.

3.2 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Σε ό,τι αφορά τις μακροοικονομικές εξελίξεις, θα πραγματοποιηθεί αναφορά των δεδομένων σχετικά με:

- την οικονομική δραστηριότητα
- τον πληθωρισμό
- την απασχόληση και την ανεργία
- τη διεθνή ανταγωνιστικότητα και
- το ισοζύγιο πληρωμών

3.2.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Κατά το έτος **2020**, η πανδημία λειτούργησε ως ανασταλτικός παράγοντας στη συνεχιζόμενη από το 2017 ανάκαμψη της οικονομίας, με αποτέλεσμα το ΑΕΠ να συρρικνωθεί κατά 8,2%.Οι παράγοντες που συντέλεσαν στην προαναφερθείσα μείωση

ήταν κατά κύριο λόγο η πτώση της εσωτερικής και της εξωτερικής ζήτησης. Ενδεικτικά η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κατά 4,7% ως απόρροια των περιοριστικών μέτρων και το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν τα νοικοκυριά περιορίστηκε κατά 2% κατά μ.ο. το 2^ο και 3^ο εξάμηνο του 2020.

Το 2021 αποτέλεσε ένα έτος με προσδοκίες για την ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα το ΑΕΠ σημείωσε αύξηση κατά 8,3%, στην οποία συνέβαλε η σημαντική αύξηση στον τομέα του τουρισμού, η προσαρμογή της καταναλωτικής συμπεριφοράς και των επιχειρήσεων στις έκτακτες συνθήκες της υγειονομικής κρίσης, η αύξηση των εξαγωγών τα μέτρα στήριξης που είχαν ληφθεί για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, καθώς και το πρόγραμμα εμβολιασμών. Το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και των ΜΚΙΕΝ αυξήθηκε κατά 5,7% και ως εκ τούτου από το δεύτερο τρίμηνο του 2021 αυξήθηκε και η ιδιωτική κατανάλωση. Επίσης σημειώθηκε μικρή αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε χρηματοοικονομικά στοιχεία, που κατά κύριο λόγο προήλθε από την αύξηση των ιδιωτικών καταθέσεων.

Εν συνεχεία το 2022, ήταν μια χρονιά κατά την οποία η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, δημιούργησε συνθήκες αυξημένης αβεβαιότητας. Ωστόσο, η ελληνική οικονομία εξακολούθησε να παρουσιάζει αναπτυξιακή διαδρομή, με ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ κατά 5,9%. Σημειώνεται πως σε πραγματικές τιμές το ΑΕΠ υπερέβη τα επίπεδα που είχε βρεθεί προ της πανδημίας. Παράγοντες που βοήθησαν το ρυθμό ανάπτυξης ήταν η ιδιωτική κατανάλωση, ο τουρισμός, η αύξηση των εξαγωγών και οι επενδύσεις.

Το 2023 σημειώθηκε ανάπτυξη του ΑΕΠ, αλλά με σχετικά χαμηλό ρυθμό. Συγκεκριμένα αυξήθηκε με ρυθμό 2%, που παρότι σημαντικά χαμηλότερος από το 2022, ήταν τετραπλάσιος του αντίστοιχου δείκτη της ευρωζώνης. Συνιστώσες της θετικής εξέλιξης αποτέλεσαν οι επενδύσεις (ιδιαίτερως στον τομέα των κατοικιών), η ιδιωτική κατανάλωση, ο τουρισμός και η αύξηση των εξαγωγών. Η επιβράδυνση όμως του ρυθμού ανάπτυξης προκλήθηκε κυρίως από τις συνεχώς αυξανόμενες τιμές στα διατροφικά προϊόντα, από τις φυσικές καταστροφές που συνέβησαν το φθινόπωρο του 2023, αλλά και από τις επιβαρυνμένες συνθήκες αβεβαιότητας εξαιτίας των καταστάσεων στη Μέση Ανατολή. Αναφορικά με την ιδιωτική κατανάλωση, χρειάζεται να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στα οικονομικώς ευάλωτα νοικοκυριά, των οποίων το εισόδημα σχεδόν εξαντλείται για την κάλυψη αναγκών στέγασης και σίτισης, με αποτέλεσμα να περιορίζεται δραματικά η αγοραστική τους δύναμη, κάθε φορά που υπάρχει αύξηση στις τιμές των εν λόγω τομέων.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ συνέχισε να παρουσιάζει αυξητική τάση το 2024 και ανήλθε σε 2,3% του ΑΕΠ. Οι τομείς της ενέργειας, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών παρουσίασαν αυξητικές τάσεις, ενώ αντιθέτως ο αγροτικός τομέας σημείωσε υποχώρηση. Το ονομαστικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 5,6% την περίοδο 01/2024 ως και 09/2024 συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2023, ενώ το καθαρό εισόδημα παρουσίασε μια αύξηση περί τα 2%. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, που με τη σειρά της συνέβαλε στην ανάπτυξη. Ωστόσο, λόγω της πίεσης που προκάλεσε ο πληθωρισμός από το 2022 και έπειτα, καταγράφηκε απομείωση των τραπεζικών αποταμιεύσεων οι οποίες οι πραγματοποιηθεί κατά τη χρονική περίοδο της υγειονομικής κρίσης. Ο τομέας των επενδύσεων συνεχισε την ανοδική του πορεία (+4,5) και εν προκειμένω αφορούσε κατά 8% την κατηγορία «μηχανολογικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα», κατά 7,7% τον τομέα των «Άλλων κατασκευών» και κατά 2,2% επενδύσεις σε κατοικίες. Επιπροσθέτως οι ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης είχαν μικρή πτώση, γεγονός που αποδίδεται στη μείωση των αποταμιεύσεων.

Επιπροσθέτως σημαντική είναι η συμβολή των εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις, αλλά και από την αύξηση των επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας (οπτικές ίνες, data centers κ.ο.κ), οι οποίες καθιστούν τη χώρα κόμβο ψηφιακών υποδομών.

3.2.2 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

Το **2020** το ποσοστό απασχόλησης (ηλικιακή ομάδα 15-64) μειώθηκε στο 67,3% το πρώτο εννιάμηνο του 2020 από το 68,6% το αντίστοιχο διάστημα του 2019. Επίσης το αντίστοιχο διάστημα μειώθηκε και το ποσοστό ανεργίας, το οποίο ανήλθε σε 16,4%, σε σχέση με 17,5% που είχε ανέλθει την αντίστοιχη περίοδο το 2019. Επιπλέον υπήρξε πολύ μικρή κινητικότητα στην αγορά εργασίας ως συνέπεια της υγειονομικής κρίσης και των περιοριστικών μέτρων που είχαν ληφθεί.

Το 2021 ξεκίνησε με αρνητικό πρόσημο το πρώτο τετράμηνο, ωστόσο η εικόνα άρχισε να βελτιώνεται με την πάροδο του έτους. Το ποσοστό απασχόλησης (ηλικιακή ομάδα 15-64) ήταν στο 67,3%, έναντι του 67,4% που ήταν στο κλείσιμο του 2020. Το ποσοστό ανεργίας σημείωσε και αυτό μείωση και ανήλθε σε 14,7%, το οποίο οφείλεται στη σταδιακή άρση των περιορισμών και στην επανεκκίνηση της αγοράς σε ρυθμούς κανονικότητας.

Ακολουθώντας το 2022, η αγορά εργασίας άρχισε να ανακάμπτει σημαντικά, το πρώτο εξάμηνο, ενώ κατά το δεύτερο μισό του έτους σημειώθηκε επιβράδυνση του ρυθμού απασχόλησης. Το ποσοστό απασχόλησης (ηλικιακή ομάδα 15-64) ανήλθε στο 69,4%, και η ανεργία μειώθηκε κατά 2,3% και διαμορφώθηκε σε 12,4%. Μεγαλύτερη αύξηση προσλήψεων παρατηρήθηκε στον κλάδο του τουρισμού, ως αποτέλεσμα της άρσης των περιοριστικών μέτρων, ενώ σε τομείς όπως αυτός του εμπορίου και ο κατασκευαστικός σημειώθηκε πιο συγκρατημένη βελτίωση. Επιπλέον υπήρξε αύξηση της στενότητας στην αγορά εργασίας (labour market tightness), η οποία διαμορφώθηκε σε ποσοστό 1% και αφορούσε τους κλάδους των κατασκευών και του τουρισμού. Παρόλα αυτά η Ελλάδα και η Ισπανία, είναι οι χώρες που διαθέτουν τα χαμηλότερα ποσοστά κενών θέσεων εργασίας στην Ευρώπη.

Βελτιωμένη ήταν η εικόνα της αγορά εργασίας και το 2023. Καταγράφηκε αύξηση της συνολικής απασχόλησης κατά 1,3%, φτάνοντας το 70,7%, ενώ το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε κατά 1,3% αγγίζοντας το 11,1%. Οι τομείς που παρουσιάστηκε η μεγαλύτερη άνοδος της απασχόλησης ήταν ο τομέας των κατασκευών (+11,6%), των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων (13,6%) και της μεταφοράς & αποθήκευσης. Επίσης συνεχίστηκε να υπάρχει υψηλό ποσοστό στενότητας στην αγορά εργασίας, το οποίο μετά την COVID-19 ενισχύεται σταθερά.

Το 2024 το ποσοστό απασχόλησης αυξήθηκε κατά 1% και το ποσοστό της ανεργίας υποχώρησε κατά μια ποσοστιαία μονάδα φτάνοντας σε 10,1%. Η σύσταση νέων επιχειρήσεων φαίνεται να απορρόφησε αριθμό εργαζομένων και να οδήγησε στην αύξηση της συνολικής απασχόλησης. Παρά ταύτα η στενότητα στην αγορά εργασίας συνέχισε να υπάρχει σε ποσοστό 2,6%, το οποίο αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα σχετικά με τη σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας με το μ.ο. της Ευρώπης.

3.2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Σε ό,τι αφορά τον πληθωρισμό, όπως αυτός αποτυπώνεται με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή, το **2020** διαμορφώθηκε στο -1,3%, έναντι του 0,5% το 2019. Διευκρινίζεται ότι η εν λόγω τιμή αφορά το μέσο ετήσιο πληθωρισμό συμπεριλαμβανομένων προϊόντων διατροφής και ενέργειας. Η μείωση αυτή σχετίζεται με την πτώση τιμών του πετρελαίου και του φυσικού αερίου σε διεθνές επίπεδο.

Ωστόσο μείωση παρουσίασε και ο πυρήνας του πληθωρισμού (πρόκειται για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή μη συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας και των μη επεξεργασμένων ειδών διατροφής) από 0,5% το 2019 σε -1,0% το 2020.

Ο πληθωρισμός για το **2021** διαμορφώθηκε στο 0,6%, ενώ ο πυρήνας του πληθωρισμού διαμορφώθηκε στο -0,7%. Σημειώνεται πως η αύξηση των προϊόντων ενέργειας, αλλά και βασικών ειδών διατροφής συνέβαλαν στην αύξηση του πληθωρισμού. Αντίθετα, οι τιμές των υπηρεσιών και των βιομηχανικών αγαθών παρέμειναν συγκρατημένες και αυτό είχε ως αποτέλεσμα το πυρήνας του πληθωρισμού να συνεχίζει να κινείται με αρνητικό πρόσημο.

Το 2022 καταγράφηκαν μεγάλες πληθωριστικές μεταβολές. Συγκεκριμένα ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε σε 9,3% έναντι 0,6% του 2021, ενώ ο πυρήνας του πληθωρισμού διαμορφώθηκε σε +5,7%. Η ραγδαία αύξηση του πληθωρισμού οφείλεται πρωτίστως στη μεγάλη άνοδο των τιμών των ενεργειακών αγαθών, η οποία ανήλθε σε +41%, καθώς και στις αυξήσεις τιμών των ειδών διατροφής που υπολογίζονται περί το +9,7%. Η σχετική αποκλιμάκωση που άρχισε να σημειώνεται κατά το τέταρτο εξάμηνο του 2022, προήλθε κυρίως από τα μέτρα στήριξης που ελήφθησαν όπως η επιδότηση των ενεργειακών λογαριασμών, αλλά και η πτώση που άρχισε να υπάρχει στις τιμές ενέργειας.

Ο γενικός πληθωρισμός κατά το 2023 μειώθηκε σημαντικά και έφτασε στο 4,2%, τιμή που ήταν χαμηλότερη σε σύγκριση με το μέσο όρο της αντίστοιχης τιμής στην ευρωζώνη, γεγονός που οφείλεται στη σημαντική μείωση των τιμών των ενεργειακών αγαθών. Εν τούτοις, ο πυρήνας του πληθωρισμού συνέχισε να παρουσιάζει αυξητικές τάσεις, καταγράφοντας μια μεταβολή της τάξεως του +0,7% και έχοντας πλέον διαμορφωθεί σε 5,3%, τιμή υψηλή σε σχέση με το μ.ο που επικράτησε στις χώρες της ευρωζώνης. Η πορεία που διέγραψε ο πυρήνας του πληθωρισμού ήταν επακόλουθο της αύξησης των τιμών των υπηρεσιών, των τροφίμων και των λοιπών μη ενεργειακών προϊόντων.

Η πτωτική πορεία του γενικού πληθωρισμού συνεχίστηκε και το 2024, όπου διαμορφώθηκε στο 3%. Τα ενεργειακά προϊόντα, τα βιομηχανικά προϊόντα, αλλά και τα αγαθά διατροφής (επεξεργασμένα και μη), ήταν οι παράγοντες που είχαν καθοριστική σημασία στη μείωση του πληθωρισμού. Αντίστοιχα μειώθηκε και ο πυρήνας του πληθωρισμού κατά 1,7% και διαμορφώθηκε σε 3,6%. Τονίζεται πως ο πυρήνας διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα, λόγω της αύξησης του πληθωρισμού στην κατηγορία των υπηρεσιών, ιδίως κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους.

3.2.4 ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η ελληνική οικονομία ως προς τη διεθνή ανταγωνιστικότητα παρουσίασε μια διαφορούμενη εικόνα το 2020. Η κατά 3,4% ανατίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου, καθώς και των νομισμάτων της Ρωσίας, Τουρκίας και Βραζιλίας(σε σταθμισμένους όρους) λειτούργησε επιβαρυντικά ως προς την ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας, αναλογικά με τον όγκο και τη διάρθρωση του εξωτερικού εμπορίου. Ωστόσο η μεγάλη μείωση της τιμής των καυσίμων σε διεθνές επίπεδο, κατέστη αρκετή προκειμένου να καλυφθεί η μείωση της ανταγωνιστικότητας. Επί του συνόλου , και με βάση τα στοιχεία του IMD, η θέση της Ελλάδας στη διεθνή ανταγωνιστικότητα βελτιώθηκε και βρέθηκε στην 49η από την 58^η που ήταν το 2019, ανάμεσα σε 63 οικονομίες.

Ακολούθως το έτος 2021 το ευρώ συνέχισε να ανατιμάται έναντι των νομισμάτων των ΗΠΑ, της Ιαπωνίας και της Τουρκίας, ενώ παράλληλα σημειώθηκε μικρή υποτίμηση σε σχέση με τα νομίσματα των χωρών του Ηνωμένου Βασιλείου, της Αυστραλίας , της Νορβηγίας και της Σουηδίας. Παρόλα αυτά και παρά την αύξηση των ενεργειακών προϊόντων (που αφορά τα περισσότερα κράτη), η Ελλάδα κατάφερε να βελτιώσει την ανταγωνιστική της θέση και να βρεθεί στην 46^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης μεταξύ 64 έναντι της 49^η που βρισκόταν το 2020. Ενδεικτικά παράγοντες όπως η μείωση του κόστους των επιχειρήσεων σε όρους φορολογίας και εργοδοτικών εισφορών, η ταχύτερη έγκριση επενδυτικών σχεδίων, βοήθησαν στην επίτευξη της συγκεκριμένης εξέλιξης.

Το 2022, σημειώθηκε βελτίωση της της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, παρά τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν στο διεθνές περιβάλλον. Οι ξένες επενδύσεις έπαιξαν καθοριστικό ρόλο σε αυτήν την εξέλιξη, με ενδεικτικές τις άμεσες επενδύσεις μη κατοίκων στην Ελλάδα, οι οποίες κατά τη διετία 2021-2022 ήταν οι υψηλότερες των τελευταίων είκοσι χρόνων.

Ωστόσο, το ευρώ υποχώρησε έναντι του δολαρίου των ΗΠΑ όπου το τελευταία ενισχύθηκε κατά 11% έναντι του νομίσματος της ευρωζώνης), καθώς και των νομισμάτων της Ελβετίας και της Αυστραλίας. Την εν λόγω υποτίμηση , την περιόρισε εν μέρει η ανατίμηση του ευρώ σε σχέση με τα νομίσματα της Ιαπωνίας, της Τουρκίας και της Σουηδίας.

Επίσης με βάση τους δείκτες του International Monetary Foundation (IMF) που καταγράφουν την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα, η Ελλάδα κατέλαβε τη 47^η θέση (υποχώρησε κατά μια θέση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος). Αυτή η πτώση

οφείλεται κυρίως στην πτώση των υποδεικτών της αποτελεσματικότητας του δημοσίου, της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων , αλλά και των υποδομών.

Αναφορικά με τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας το 2023, σημειώθηκε μικρή υποχώρηση σε σχέση με το 2022. Η ανατίμηση της σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας κατά 3,9%, είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική ενίσχυση της ονομαστικής σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας της χώρας, περιορίζοντας έτσι το όφελος στην ανταγωνιστικότητα που θα πρόκυπτε από το χαμηλό εγχώριο πληθωρισμό, συγκριτικά με αυτόν των εμπορικών μας εταίρων. Εξ ίσου σημαντικό ρόλο κατείχε ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας λόγω των έντονων γεωπολιτικών αναταραχών, που επηρέασε αισθητά το παγκόσμιο εμπόριο.

Ως προς τη θέση της χώρας στην παγκόσμια κατάταξη του IMD, σημειώθηκε πτώση 2 θέσεων , καταλαμβάνοντας τελικώς την 49^η θέση μεταξύ των 64 χωρών της λίστας. Με βάση τα δεδομένα του IMD, σημεία της ελληνικής οικονομίας που χρήζουν σημαντικής βελτίωσης είναι η ανάπτυξη κουλτούρας για έρευνα και ανάπτυξη, η ενίσχυση της ποιότητας της εταιρικής διακυβέρνησης, η προστασία της περιουσίας των ιδιωτών, η απονομή της δικαιοσύνης και η πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος.

Η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας σημείωσε μικρή πτώση εντός του 2024. Η εν λόγω εξέλιξη οφείλεται στην ανατίμηση της ονομαστικής συναλλαγματικής ισοτιμίας της Ελλάδος, η οποία με τη σειρά της λειτούργησε επιβαρυντικά στους δείκτες ανταγωνιστικότητας. Το ευρώ ενισχύθηκε έναντι των νομισμάτων Τουρκίας, Ιαπωνίας και Νορβηγίας, ενώ αποδυναμώθηκε έναντι των αγγλικών και ελβετικών νομισμάτων.

Αναφορικά με θέση της χώρας στην παγκόσμια λίστα ανταγωνιστικότητας, η Ελλάδα βελτιώθηκε κατά 2 θέσεις και βρέθηκε στην 47^η , μεταξύ ενός πλήθους 64 συμμετεχόντων κρατών. Με βάση την έρευνα του IMD βελτιώθηκαν οι επιμέρους δείκτες της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα, αλλά και των επιχειρήσεων, ενώ χρήζει βελτίωση, ενδεικτικά, το ρυθμιστικό πλαίσιο επιχειρηματικότητας και το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό.

3.2.5 ΙΣΟΖΥΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Σχετικά με τα ισοζύγια πληρωμών, κατά το 2020 υπήρξε διεύρυνση του ελλείματος κατά 8,4δισ ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ήτοι να διαμορφωθεί σε 11,2δισ ευρώ,

το οποίο μεταφράζεται και σε 6,7% του ΑΕΠ. Το γεγονός αυτό οφείλεται στους απρόβλεπτους παράγοντες που δημιουργήθηκαν από την υγειονομική κρίση και συγκεκριμένα τη μείωση εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες και κατ' επέκταση τις αεροπορικές μεταφορές. Ως εκ τούτου, επηρεάστηκε με τη σειρά του το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών. Επισημαίνεται πως η μείωση του ελλείματος του ισοζυγίου των αγαθών λειτούργησε αντισταθμιστικά. Αυτό συνέβη διότι μειώθηκε η εγχώρια ζήτηση, το οποίο συνεπάγεται μείωση της αξίας των εισαγωγών, η οποία κατ' απόλυτο μέγεθος ήταν μεγαλύτερη από τη μείωση της αξίας των εξαγωγών.

Το 2021 το έλλειμα συρρικνώθηκε και ανήλθε σε 5,8% του ΑΕΠ, ήτοι 10,6δισ ευρώ. Βασικές συνιστώσες που οδήγησαν στη μείωση του ελλείματος ήταν η αύξηση που σημειώθηκε στις εξαγωγές των αγαθών, η αύξηση του τουρισμού, η αύξηση των καθαρών εισπράξεων που προέρχονται από τις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και η εκταμίευση της προχρηματοδότησης στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF), η οποία συνέβαλε στα ισοζύγια πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων.

Το 2022 το έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 9,7% του ΑΕΠ, το οποίο αντιστοιχεί σε 20,1δισεκ ευρώ, σημαντικά διευρυμένο σε σχέση με του 2021. Η βασική συνιστώσα που οδήγησε σε αυτήν την αύξηση ήταν οι εισαγωγές και δει τα καύσιμα (και σε τιμή, αλλά και σε όγκο εισαγωγής). Ένας ακόμα επιβαρυντικός παράγοντας για το έλλειμμα, ήταν η αύξηση των εισαγωγών προϊόντων συγκριτικά με τις εξαγωγές, οι οποίες δεν ήταν αρκετές ώστε να επιδράσουν αντισταθμιστικά.

Θετικό ήταν το αποτέλεσμα ως προς το έλλειμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών για το έτος 2023., το οποίο ανήλθε σε 14,0 δισεκ. ευρώ που αντιστοιχεί σε ποσοστό 6,3% του ΑΕΠ. Βασικοί παράγοντες που οδήγησαν σε αυτό το αποτέλεσμα ήταν η μείωση των εισαγωγών, η μείωση του ισοζυγίου καυσίμων.

Το 2024 υπήρξε εκ νέου αύξηση στο έλλειμα του ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών. Συγκεκριμένα αυξήθηκε κατά 1,εδισεκ. Ευρώ και διαμορφώθηκε στα 15,3δισεκ. ευρώ, ή 6,4% του ΑΕΠ. Με εξαίρεση τον τομέα των υπηρεσιών που παρουσίασε πλεόνασμα, λόγω των ταξιδιωτικών υπηρεσιών, οι λοιποί τομείς παρουσίασαν έλλειμα. Ως προς τα αγαθά, οι συνολικές εισαγωγές αυξήθηκαν, ενώ αντίθετα οι εξαγωγές μειώθηκαν. Κάτι ανάλογο συνέβη και στον τομέα της ενέργειας που παρά τη μείωση των τιμών της ενέργειας, οι εισαγωγές των ενεργειακών προϊόντων ήταν μεγαλύτερες από τις εξαγωγές

3.3 ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ

Το 2020 για την Ελλάδα έκλεισε σε ό,τι αφορά τις καθαρές υποχρεώσεις της έναντι του εξωτερικού, με χρέος 293δισ ευρώ, που αντιστοιχούσε σε 176% του ΑΕΠ. Επί της ουσίας υπήρξε αύξηση του χρέους κατά 6,7 δισ ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Σημειώνεται πως η Ελλάδα είναι η χώρα της Ευρωπαϊκής ένωσης, που κατέχει τη δεύτερη υψηλότερη Καθαρή διεθνή Επενδυτική θέση ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Το 2021 αυξήθηκε το εξωτερικό χρέος της χώρας σε υποχρεώσεις του εξωτερικού και ανήλθε σε 320δισεκ. ευρώ, το οποίο μεταφράζεται σε 175% του ΑΕΠ, γεγονός που οφείλεται στην άνοδο των καθαρών υποχρεώσεων των λοιπών τομέων της οικονομίας, οι οποίες δεν κατέστη δυνατό να αντισταθμιστούν επαρκώς από την μείωση των καθαρών υποχρεώσεων των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε λοιπές επενδύσεις.

Σημαντική μείωση του εξωτερικού χρέους της χώρας καταγράφηκε, κατά 18δισεκ. ευρώ. Η μεταβολή αυτή συνεπάγεται την τελική διαμόρφωση των καθαρών υποχρεώσεων της Ελλάδας προς το εξωτερικό, σε 141 του ΑΕΠ, ήτοι 294δισεκ. ευρώ, γεγονός στο οποίο συνέβαλε πρωτίστως η μείωση των καθαρών υποχρεώσεων της γενικής κυβέρνησης. Επιπλέον τόσο η αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων από άμεσες επενδύσεις που οδήγησε στην αύξηση των εισροών από ξένα κεφάλαια, όσο και η άνοδος των καθαρών απαιτήσεων από επενδύσεις χαρτοφυλακίου, συνέβαλλαν στη μείωση των καθαρών υποχρεώσεων της γενικής κυβέρνησης.

Το 2023 έκλεισε με αυξημένες τις καθαρές υποχρεώσεις της χώρας κατά 13 δισεκ. ευρώ σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2022. Οι υποχρεώσεις ανήλθαν σε 310δισεκ. ευρώ, λόγω των αυξημένων υποχρεώσεων των κατοίκων σε σχέση με τις απαιτήσεις του.

Κατά το τέλος του 2024^{οι} καθαρές υποχρεώσεις της Ελλάδας διαμορφώθηκαν σε 312,6 δισεκ ευρώ σε όρους ΑΕΠ η καθαρή διεθνής επενδυτική θέση παρουσίασε βελτίωση, και ανήλθε σε -131,6% έναντι -139,8% του προηγούμενου έτους.

Τέλος, αξίζει να υπογραμμισθεί ότι η ΚΔΕΘ, μπορεί να βελτιωθεί ουσιαστικά στο μακροπρόθεσμο μέλλον, αφού κύριος λόγος της αρνητικής τιμής της, είναι τα δάνεια που έχει λάβει η χώρα από το μηχανισμό στήριξης, τα οποία ναι μεν είναι χαμηλότοκα, αλλά έχουν μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής.

3.4 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τον Οκτώβριο του 2020 ανακοινώθηκε το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του προηγούμενου έτους. Συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το πρωτογενές αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα 4,5% του ΑΕΠ, ενώ με βάση τη μεθοδολογία ενισχυμένης εποπτείας το αντίστοιχο πλεόνασμα εκτιμήθηκε σε **3,6% του ΑΕΠ**, υπερβαίνοντας οριακά τον στόχο.

Παρά το γεγονός ότι το έτος 2020 ξεκίνησε ελπιδοφόρα, η επίδραση της πανδημίας αποτέλεσε τη γενεσιουργό αιτία για έντονες δημοσιονομικές ανακατατάξεις. Η πολιτεία για να μειώσει της αρνητικές επιπτώσεις της COVID-19 στη χώρα, έλαβε μέτρα για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων ύψους 18,2 σιδ ευρώ, το οποίο μεταφράζεται 11,2% του ΑΕΠ. Ενδεικτικά αναφέρονται η μείωση προκαταβολής φόρου, αναστολή πληρωμής ΦΠΑ, επέκταση επιδομάτων ανεργίας, αναστολή πληρωμών φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Εν συνεχεία στα στοιχεία που ανακοινώθηκαν τον 10/2021 για το δημόσιο χρέος και το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2020 καταγράφεται σημαντική αρνητική εξέλιξη, με το πρωτογενές έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης να είναι 7,2% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος 206,3% του ΑΕΠ, ενώ με βάση τη μεθοδολογία ενισχυμένης εποπτείας το αντίστοιχο έλλειμμα εκτιμήθηκε σε **7,9% του ΑΕΠ**.

Το πρώτο διάστημα του 2021, η δημοσιονομική επέκταση συνεχίστηκε μέσω παράτασης των μέτρων που είχαν ληφθεί κατά το έτος 2020 και αφορούσαν στη στήριξη εργοδοτών και εργαζομένων. Με την πάροδο του χρόνου και προοδευτικούς ρυθμούς, ο προσανατολισμός των παρεμβάσεων μεταβλήθηκε, ελήφθησαν πιο εξειδικευμένα μέτρα, δόθηκε βαρύτητα στην παροχή κεφαλαίων κίνησης με απώτερο σκοπό την ομαλή επαναλειτουργία των επιχειρήσεων. Επιπροσθέτως του β' εξάμηνο του 2021 ολοκληρώθηκε η παροχή ρευστότητας προς τις πληττώμενες επιχειρήσεις, η κρατική ενίσχυση των εκμισθωτών και συγχρόνως έγινε παύση της αναστολής φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Το σύνολο των μέτρων που ελήφθησαν το 2021 ήταν 16,7δισεκ. ευρώ ή 9,4%ΑΕΠ

Το 2021 το πρωτογενές έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε κατά περίπου 2 ποσ. μον. του ΑΕΠ στο 5% (από 6,9% του ΑΕΠ το 2020) και το δημόσιο χρέος διαμορφώθηκε στο 194,5% του ΑΕΠ (11,8 ποσ. μον. χαμηλότερα σε σχέση με το 2020)

Όπως έχει ήδη αναφερθεί το 2022, ενώ αρχικώς υπήρχαν θετικές προβλέψεις περί ανάκαμψης λόγω αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης, εν τέλει η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, κατέρριψε τις αρχικές εκτιμήσεις. Αυξήθηκαν δραματικά οι τιμές των ενεργειακών αγαθών, σημαντική άνοδος σημειώθηκε και στις τιμές των ειδών διατροφής, με αποτέλεσμα να κρίνεται απαραίτητη η λήψη μέτρων για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου αναθεωρήθηκαν οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προϋπολογισμού του 2022, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη περί λήψης έκτακτων δημοσιονομικών μέτρων, τα οποία τελικώς ανήλθαν σε 10,7δισεκ. ευρώ. Τα μέτρα αφορούσαν κυρίως επιδοτήσεις των λογαριασμών φυσικού αερίου και ηλεκτρικού ρεύματος, αναστολή τελών διανομής φυσικού αερίου για 11/2022 και το 12/2022, στήριξη αγροτών μέσω φοροαπαλλαγών και επιδοτήσεων, αλλά και ενισχύσεις οικονομικής φύσεως προς ευάλωτες ομάδες, ανασφάλιστους υπερήλικες και χαμηλοσυνταξιούχους.

Σχετικά με τα δημοσιονομικά στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν το 10/2023 και αναφέρονταν στο 2022, καταδεικνύουν τη βελτίωση των μεγεθών, υπερβαίνοντας τις εκτιμήσεις που περιλαμβάνονταν στην Εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού του 2023. Το πρωτογενές αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης εμφάνισε πλεόνασμα κατά 0,1% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος υποχώρησε και διαμορφώθηκε στο 172,6% του ΑΕΠ. Η άρση της πλειοψηφίας των μέτρων που είχαν ληφθεί για τη διαχείριση της πανδημίας, ήταν ο βασικός παράγοντας που οδήγησε στη δημιουργία πλεονάσματος. Λαμβάνοντας υπόψη τις θετικές εξελίξεις των δεικτών οικονομίας, τους πρώτους μήνες του 2023 ελήφθησαν επιπρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα των οποίων η αξία ήταν ίση με το 0,4% του προϋπολογισμού και σκοπό είχαν την ενίσχυση των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, λόγω της ενεργειακής κρίσης. Συμπληρωματικά κατά το β' εξάμηνο του 2023 έγιναν περαιτέρω παρεμβάσεις που αφορούσαν τη στήριξη των εισοδημάτων, την αντιμετώπιση της κρίσης στην ενέργεια, αλλά και των οικονομικών συνεπειών εξαιτίας των φυσικών καταστροφών.

Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Ελληνικού Δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία, με αποτέλεσμα οι τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου να γίνονται πλέον αποδεκτοί ως εγγύηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για την παροχή ρευστότητας.. Παράλληλα ωφελήθηκαν οι τράπεζες και οι επιχειρήσεις, διότι η προαναφερθείσα αναβάθμιση οδηγεί στη μείωση του κόστους δανεισμού.

Αναφορικά με τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν τον Οκτώβριο του 2024 και αφορούσαν τα δημοσιονομικά δεδομένα του 2023, δόθηκε έμφαση στη σημαντική βελτίωση που

πρωτογενούς αποτελέσματος , καθώς και του λόγου Χρέος/ΑΕΠ. Το πρωτογενές αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης για το 2023 αναφερόταν σε πλεόνασμα 2,1% του ΑΕΠ. Το δημόσιο χρέος μειώθηκε σημαντικά και ήταν ίσο με το 163,9% του ΑΕΠ. Η βελτίωση προήλθε , από την αύξηση των εσόδων, από τη μείωση των πρωτογενών δαπανών, με τα αυξημένα φορολογικά έσοδα , αλλά και από την κατάργηση των ενεργειακών επιδοτήσεων.

Η υπεραπόδοση των φορολογικών εσόδων που καταγράφεται συστηματικά τα τελευταία έτη, αποτυπώνει την αποτελεσματικότητα των μέτρων και των δράσεων κατά της φοροδιαφυγής. Η θετική οικονομική εξέλιξη δημιούργησε το περιθώριο να δοθεί έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και σε χαμηλοσυνταξιούχους με προσωπική διαφορά.

Σε ό,τι σχετίζεται με τους τίτλους του Ελληνικού δημοσίου, εντός του 2024 διέγραψαν πτώση, αντίστοιχη με αυτή των λοιπών κρατών της ευρωζώνης., γεγονός που οφείλεται στη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ως επακόλουθο της μείωσης του πληθωρισμού.

Σε συνέχεια της νομισματικής χαλάρωσης ο ΟΔΗΝΧ προέβη σε επανεκδόσεις παλαιότερων τίτλων , αλλά και στην έκδοση νέων ομολόγων, αποκομίζοντας έτσι 9,6δισεκ. ευρώ. Με τον τρόπο αυτό διατηρήθηκε το υψηλό ταμειακό διαθέσιμο και αυξήθηκε η ρευστότητα της ελληνικής αγοράς κρατικών ομολόγων. Επιπλέον αναβαθμίστηκε το αξιόχρεο του ελληνικού δημοσίου, από τους μεγάλους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης, γεγονός που ενισχύει την εκτίμηση για περαιτέρω μείωση του λόγου χρέος προς ΑΕΠ και τα επόμενα έτη

Επιπροσθέτως πραγματοποιήθηκε εκ νέου φορολόγηση στα κέρδη των διυλιστηρίων αναδρομικά και για το 2023, το οποίο ενίσχυσε τα φορολογικά έσοδα και συνέβαλε στη δυνατότητα λήψης κοινωνικών μέτρων στήριξης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2020,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2021,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2022,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2023,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2024,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Εκθέσεις πεπραγμένων Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Αποβλήτων και Υδάτων
https://www.raaey.gr/ektheseis_pepragmenon/

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο ενεργειακός κλάδος αποτελεί ένα από τους καίριους κλάδους για την παγκόσμια και την ελληνική οικονομία, καθώς η όποια μεταβολή του συμπαρασύρει την οικονομία, λοιπούς κλάδους, καθώς και βασικές λειτουργίες της σύγχρονης κοινωνίας. Ορισμένοι από τους παράγοντες που τείνουν να τον επηρεάζουν είναι οι γεωπολιτικές εξελίξεις, οι νέες τεχνολογίες, καθώς και οι συνθήκες ανωτέρας βίας. Το χρονικό διάστημα που εξετάζεται στην παρούσα εργασία είναι αντιπροσωπευτικό, καθώς περιλαμβάνει την περίοδο της πανδημίας COVID-19, της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, των πολεμικών επιχειρήσεων στη Μέση Ανατολή, αλλά και την εξέλιξη των επιστημών και της τεχνολογίας στον ενεργειακό τομέα.

4.2 ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Κατά το 2020, η πανδημία COVID-19, αποτέλεσε μια πρωτόγνωρη κατάσταση που επηρέασε πολυεπίπεδα τόσο το χώρο της ενέργειας όσο και τους λοιπούς κλάδους. Σχετικά με τον ενεργειακό κλάδο, αλληπάλληλες ανατροπές στη ζήτηση, στις επενδύσεις, αλλά και στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Συγκεκριμένα η ζήτηση μειώθηκε σε διεθνές επίπεδο περίπου 5%, οι ενεργειακές επενδύσεις υποχώρησαν κατά 18% και οι εκπομπές αερίων CO₂ υποχώρησαν κατά 7%.

Ωστόσο σε διαφορετικό βαθμό επηρεάστηκε το κάθε καύσιμο. Ενδεικτικό είναι πως η ζήτηση πετρελαίου και άνθρακα κατέγραψε μεγάλη πτώση, του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας περιορισμένη, ενώ οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν παρουσίασαν ιδιαίτερες μεταβολές ως προς τη ζήτηση, αλλά ενίσχυσαν τη θέση τους στο ενεργειακό μίγμα. Αξίζει να σημειωθεί η ταχεία ανοδική πορεία της ηλιακής ενέργειας, όπου λόγω της τεχνολογικής της εξέλιξης, καθώς και της μείωσης του κόστους της, έχει τη δυναμική ώστε μελλοντικά να αποτελέσει βασικό πυλώνα της ηλεκτροπαραγωγής.

Ως αποτέλεσμα όλων που διαδραματίστηκαν το 2020, τα οποία επηρέασαν τον ενεργειακό τομέα, ήταν η όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων στον ενεργειακό τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Σε συνδυασμό με τη μείωση των εισοδημάτων και τους δημοσιονομικούς περιορισμούς σε παγκόσμιο επίπεδο, αυξήθηκε η ενεργειακή φτώχεια και τέθηκε σε κίνδυνο η πρόοδος της πρόσβασης στην ηλεκτρική ενέργεια.

Το 2021 άρχισε να υποχωρεί η πανδημία και να επανακτώνται σταδιακά οι ρυθμοί προ αυτής, με αποτελέσματα εμφανή στον τομέα της ενέργειας. Συγκεκριμένα σημειώθηκε μεγάλη άνοδος στη ζήτηση του πετρελαίου και του άνθρακα, ενώ κινήθηκαν ανοδικά αν και υπό πίεση οι αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κινήθηκαν ελαφρώς ανοδικά, χωρίς όμως να κερδίζουν έδαφος στο ενεργειακό μίγμα. Με βάση τη διαμόρφωση των νέων δεδομένων εκτιμάται ότι θα χρειαστούν 70% επιπλέον επενδύσεις από τις αρχικώς εκτιμώμενες, ώστε να επιταχυνθεί η ενεργειακή μετάβαση και η μερική απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα.

Το 2022 ήταν έτος σταθμός στον ενεργειακό τομέα. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία προκάλεσε αναταράξεις στον τρόπο διάρθρωσης των ενεργειακών συστημάτων και αποτέλεσε το βασικό παράγοντα της παγκόσμιας ενεργειακής κρίσης. Η ενεργειακές αγορές ήταν ήδη πιεσμένες από την αύξηση ζήτησης, ως επακόλουθο μεταπανδημικής οικονομικής ανάκαμψης. Ωστόσο η εισβολή επέφερε επιπλέον πιέσεις, λόγω της μεταβολής τροφοδοσίας των ενεργειακών πόρων. Σημειώνεται η Ρωσία είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας ορυκτών καυσίμων και επομένως ο ρόλος είναι καθοριστικός ως προς τα ενεργειακά αγαθά. Για το λόγο αυτό οι μειωμένες ροές φυσικού αερίου προς την Ευρώπη, αλλά και οι ευρωπαϊκές κυρώσεις που επιβλήθηκαν στην εισαγωγή ρωσικού πετρελαίου και άνθρακα, μετέβαλλαν τις συνθήκες στο παγκόσμιο εμπόριο των ενεργειακών αγαθών.

Ιδιαίτερα έντονες ήταν οι επιπτώσεις στην αγορά φυσικού αερίου, όπου σημειώθηκαν ιστορικά υψηλές τιμές, οι οποίες συμπαρέσυραν τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ παράλληλα ενισχύθηκε ο παγκόσμιος πληθωρισμός. Οι αναπτυσσόμενες χώρες και τα ευάλωτα νοικοκυριά επλήγησαν σημαντικά, καθώς η αύξηση των τιμών στην ενέργεια και τα τρόφιμα ενίσχυσε το φαινόμενο της ενεργειακής φτώχειας, με κίνδυνο εκατομμύρια άνθρωποι να χάσουν την πρόσβαση σε αξιόπιστες ενεργειακές υπηρεσίες. Σε αυτό το πλαίσιο, οι κυβερνήσεις οδηγήθηκαν να διαθέσουν δημοσιονομικούς πόρους για την προστασία των καταναλωτών και των επιχειρήσεων. Επιπροσθέτως υιοθετήθηκαν βραχυπρόθεσμα μέτρα που περιλάμβαναν την παράταση λειτουργίας πυρηνικών μονάδων, καθώς και την αύξηση χρήσης άνθρακα και πετρελαίου. Ως συνέπεια όλων των εξελίξεων, η ενεργειακή αποδοτικότητα, αναδείχθηκε ως κρίσιμο

εργαλείο για τον περιορισμό της ζήτησης, αλλά και για την προστασία της έκθεσης των οικονομιών έναντι ενδεχόμενων μελλοντικών κρίσεων στις τιμές.

Το 2023 εξακολουθεί να υφίσταται αυξημένη αβεβαιότητα στο πεδίο της ενέργειας. Η ενεργειακή κρίση του 2022 άρχισε να υποχωρεί ως ένα βαθμό, όμως στις διεθνείς αγορές ενέργειας εξακολουθούσαν να υπάρχουν η έντονη μεταβλητότητα, οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, καθώς και οι μακροοικονομικές ανισορροπίες. Οι εχθροπραξίες που συνεχίζονταν τόσο στην Ουκρανία όσο και στη Μέση Ανατολή, ο υψηλός πληθωρισμός και το υψηλό κόστος δανεισμού, δημιούργούσαν ένα περιβάλλον ασταθές ως προς την ενεργειακή ασφάλεια.

Οι τιμές των ορυκτών καυσίμων μειώθηκαν, συγκρινόμενες με τα ιστορικά υψηλά του 2022 και ενισχύθηκε η ηλιακή ενέργεια προερχόμενη από φωτοβολταϊκά, καθώς και η ηλεκτροκίνηση των οχημάτων, γεγονός που υποδηλώνει την αύξηση των επενδύσεων σε καθαρές τεχνολογίες. Σημαντικός είναι ο ρόλος της Κίνας της οποίας η ζήτηση στα ορυκτά καύσιμα ήταν πολύ υψηλή τις προηγούμενες δεκαετίες, πλέον σημείωσε εντυπωσιακή ανάπτυξη σε στην ηλεκτροκίνηση και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Εν συνεχεία το 2024 ενισχύθηκε ακόμα περισσότερο η αβεβαιότητα και δημιουργήθηκαν συνθήκες έντονης πολυπλοκότητας σε ό,τι αφορά τα ενεργειακά αγαθά, λόγω των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών κινδύνων. Για μια ακόμα φορά αναδεικνύεται το πως οι ενεργειακές εξαρτήσεις μπορούν να μεταλλαχθούν σε στρατηγικές ευπάθειες.

Η ζήτηση της ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνεται ραγδαία, λόγω των αυξανόμενων αναγκών της ηλεκτροκίνησης, των data centers, αλλά και της αυξανόμενης χρήσης εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης. Το πετρέλαιο παρουσιάζει επιβράδυνση της αύξησης της ζήτησής του. Αντίθετα το υδροποιημένο φυσικό αέριο, παρουσιάζει αυξημένη ζήτηση, σε συνδυασμό με υπερπροσφορά, γεγονός που το καθιστά άκρως ανταγωνιστικό ενεργειακό προϊόν.

4.3 Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι συνθήκες που δημιουργήθηκαν από της αρχές του 2020, λόγω της πανδημικής κρίσης, διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην αγορά της ενέργειας στην Ελλάδα, τόσο σε ζητήματα κοινωνικής προστασίας όσο και ως προς την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Αναφορικά με την ηλεκτρική ενέργεια και με βάση τα στοιχεία του ΑΔΜΗΕ, η μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας στο όριο του συστήματος έδειξε μειωμένη ζήτηση κατά 5,7% συγκριτικά με το 2019. Επίσης μειώθηκε και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από 42,23 TWh το 2019 σε 41,21 TWh το 2020. Ειδικότερα καταγράφηκαν οι ακόλουθες μεταβολές ανά καύσιμο / τεχνολογία παραγωγής:

- Η παραγωγή από λιγνίτη μειώθηκε κατά 45,06%
- Η παραγωγή από φυσικό αέριο αυξήθηκε κατά 9,74%
- Η παραγωγή από υδροηλεκτρικά εργοστάσια μειώθηκε κατά 13,8%
- Η παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και από Συστήματα Συμπαραγωγής ηλεκτρισμού Θερμότητας αυξήθηκε κατά 20,9%

Ωστόσο, σημαντικό γεγονός το 2020, αποτέλεσε η εφαρμογή του TARGET MODEL (αγορά επόμενης ημέρας, ενδοημερήσια αγορά και αγορά εξισορρόπησης) στη χονδρεμπορική αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, με παράλληλη διασφάλιση στη τεχνική ετοιμότητα των διαχειριστών δικτύου, αλλά και θεσμική προστασία των νέων αγορών. Επιπλέον για την επίτευξη διαφάνειας και θεσμικής αξιοπιστίας η ΡΑΕ διαμόρφωσε ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και εποπτείας της αγοράς , που βασίζεται σε δυο μηχανισμούς : Market Monitoring Mechanism και Market Surveillance Mechanism.

Σημαντική εξέλιξη ήταν η διασύνδεση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με την ευρωπαϊκή αγορά, αρχής γενομένης της λειτουργίας της αγοράς επόμενης Ημέρας στο σημείο (σύνορο) Ελλάδας – Ιταλίας το 12/2020. Επίσης δόθηκαν κίνητρα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των δικτύων και της ποιότητας των υπηρεσιών ,καθώς και τη μείωση των απωλειών του δικτύου , προσελκύοντας έτσι επενδύσεις.

Στον τομέα του φυσικού αερίου ξεκίνησε η εμπορική λειτουργία του TAP και υπήρξε υψηλή κινητικότητα στις εγκαταστάσεις LNG στη Ρεβυθούσα. Επιπλέον σημειώθηκε αύξηση στις εισαγωγές ποσοτήτων φυσικού αερίου κατά 10% σε σχέση με το 2019 και καταγράφηκε μεγάλη αύξηση στους όγκους υγροποιημένου φυσικού αερίου.

Αναφορικά με την εγχώρια αγορά λιανικής , ενισχύθηκε ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, όπως αυτό αποτυπώνεται στη μετακίνηση τελικών πελατών και στα μερίδια αγοράς των παρόχων, τόσο στους υφιστάμενους όσο και των νέους τελικούς πελάτες. Ακόμα, διευθετήθηκαν ζητήματα που σχετίζονται με τον Προμηθευτή τελευταίου Καταφυγίου και τις Καθολικές υπηρεσίες.

Το 2021 ήταν η χρονιά που άρχισε να υποχωρεί η υγειονομική κρίση και να διαφαίνεται σχετική ανάκαμψη και στον τομέα της ενέργειας. Υπήρξε μεγάλη πρόοδος στη σύζευξη της ελληνικής αγοράς με αυτές των γειτονικών ευρωπαϊκών χωρών, με συνέπεια την

ενίσχυση της ρευστότητας και του ανταγωνισμού. Επίσης ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση (μικρή Διασύνδεση) της Κρήτης με την Ηπειρωτική Ελλάδα (Χανιά – Νεάπολη Λακωνίας), η οποία ως τότε αποτελούσε τη μεγαλύτερη σε μήκος υπόγεια διασύνδεση εναλλασσόμενου ρεύματος παγκοσμίως

Η ζήτηση και η προσφορά της ηλεκτρικής ενέργειας σημείωσαν μεγάλη αύξηση ηλεκτρική ενέργεια και με βάση τα στοιχεία του ΑΔΜΗΕ, η μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας στο όριο του συστήματος έδειξε αύξηση της ζήτηση κατά 18% έναντι του 2020. Κατά συνέπεια αυξήθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και διαμορφώθηκε σε 48,7 TWh. Ως προς τις μεταβολές ανά καύσιμο / τεχνολογία παραγωγής σημειώνονται τα κάτωθι:

- Η παραγωγή από λιγνίτη μειώθηκε κατά 7%
- Η παραγωγή από φυσικό αέριο αυξήθηκε κατά 14,70%
- Η παραγωγή από υδροηλεκτρικά εργοστάσια σημείωσε θεαματική αύξηση κατά 45,2%
- Η παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από Συστήματα Συμπαγωγής ηλεκτρισμού Θερμότητας αυξήθηκε κατά 16%

Ο τομέας του φυσικού αερίου ως προς το ρυθμιστικό και κανονιστικό πλαίσιο περιλαμβάνει ως εξέλιξη την ίδρυση του Βάθρου Εμπορίας Φυσικού Αερίου, προς οργάνωση της αγοράς , το οποίο ήταν συνεργασία του ΔΕΣΦΑ-ΡΑΕ και Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Επιπλέον υπήρξε διαδικασία επαύξησης της δυναμικότητας του αγωγού TAP και υπήρξαν ωφέλιμες μεταβολές του κανονιστικού πλαισίου για τα απομακρυσμένα δίκτυα με συμπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG) και υγροποιημένο (LNG)

Επίσης αυξήθηκε σημαντικά η ζήτηση του φυσικού αερίου στη χώρα, το οποίο μεταφράζεται σε 11% αυξημένες εισαγωγές στα 4 βασικά σημεία εισόδου της χώρας, με παράλληλη αύξηση της Μεσοσταθμικής τιμής εισαγωγής που προσέγγισε το +360%. Υπογραμμίζεται βέβαια, ότι οι μεγαλύτεροι όγκοι φυσικού αερίου αξιοποιούνται προς κάλυψη αναγκών της ηλεκτροπαραγωγής.

Αντίστοιχα οι επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αυξήθηκαν σημαντικά . Ενδεικτικός αριθμός είναι οι 4000 και πλέον αποφάσεις αδειοδοτήσεις ΑΠΕ ,εντός του 2021. Επίσης μεγάλη συμμετοχή είχε και ο διαγωνισμός μικρών έργων, γεγονός που συντέλεσε στη μείωση των τιμών προς όφελος των καταναλωτών.

Συνεχίζοντας, το 2022 και ενώ είχε αρχίσει να ανακάμπτει μεταπανδημικά ο κλάδος και κατά ένα βαθμό να ισορροπεί , οι εχθροπραξίες μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας προκάλεσαν τη μεγαλύτερη ενεργειακή κρίση των τελευταίων δεκαετιών. Η έκρυθμη

γεωπολιτική κατάσταση και η μεγάλη αβεβαιότητα, οδήγησαν σε μια παρατεταμένη κρίση, ιδίως με την ασφάλεια εφοδιασμού και κατ' επέκταση και την ενεργειακή επάρκεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επομένως και στην Ελλάδα. Οι υπέρογκες αυξήσεις στις τιμές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, μετακυλήσαν κατά ένα μέρος και στους τελικούς καταναλωτές. Συνεπώς η πολιτεία μαζί με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη έπρεπε να συντονιστούν με σκοπό την ενεργειακή επάρκεια της χώρας και την άμβλυνση των επιπτώσεων της κρίσης στην κοινωνία.

Εξετάζοντας τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, η εγχώρια παραγωγή κατέγραψε μείωση της τάξεως του 3,1%. Το μίγμα ηλεκτροπαραγωγής ανά καύσιμο διαμορφώθηκε ως κάτωθι:

- Λιγνιτική παραγωγή +4,6%
- Παραγωγή από φυσικό αέριο -14%
- Υδροηλεκτρική παραγωγή -24,3%
- Παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από συστήματα συμπαραγωγής +14,3%

Ο τομέας του φυσικού αερίου χαρακτηρίστηκε από τις έντονες τιμολογιακές μεταβολές, με ενδεικτική τη μεσοσταθμική τιμή που διαμορφώθηκε σε 176ευρώ/MWh (09/2022), έναντι 73ευρώ/MWh, το Μάρτιο του ίδιου έτους. Παρόλα αυτά, η εγχώρια κατανάλωση και οι εξαγωγές σημείωσαν αύξηση 11%, με τις εξαγωγές να σημειώνουν επι μέρους αύξησης 288% συγκριτικά με το 2021. Επίσης τέθηκε σε λειτουργία ο IGB

Επιπλέον αναφορικά με τη λιανική, αυξήθηκε η κινητικότητα των τελικών πελατών μεταξύ των παρόχων ενέργειας, δημιουργώντας ένα πιο ανταγωνιστικό πλαίσιο. Τέλος αν και έτος με αντικειμενικές δυσκολίες και υψηλή αβεβαιότητα, πραγματοποιήθηκαν συγχωνεύσεις και εξαγορές μεταξύ των ενεργειακών εταιρειών.

Η αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κινήθηκε με θετικό πρόσημο σημειώνοντας αύξηση σε όγκους ενέργειας κατά 16,7%. Η εικόνα αυτή της στροφή προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δύναται να ερμηνευθεί ως στροφή σε πιο φιλικές προς το περιβάλλον μορφές ενέργειας και μικρότερης περιβαλλοντικής επιβάρυνση μέσω μειωμένων εκπομπών αερίων ρύπων. Θα μπορούσε όμως να ερμηνευθεί και ως προσπάθεια απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και περιορισμού των κινδύνων, του κόστους και της ασφάλειας εφοδιασμού σε περιόδους κρίσης.

Οι συνθήκες αβεβαιότητας συνεχίστηκαν κατά το 2023, και εντάθηκαν μετά από την τεταμένη κατάσταση στη Μέση Ανατολή, τον Οκτώβριο του 2023. Ως συνέχεια της

μειωμένης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, μειώθηκε η εγχώρια παραγωγή κατά 5,5%, με την ανάλυση του μίγματος παραγωγής να διαμορφώνεται ως εξής:

- Παραγωγή από λιγνίτη πτώση 19,2%
- Παραγωγή από φυσικό αέριο πτώση κατά 18,5%
- Παραγωγή από υδροηλεκτρικά , οριακή άνοδο 1,05%
- Παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και Συμπαραγωγή άνοδο κατά 8,7%

Ενδιαφέρον έχει και η διαμόρφωση μεριδίων αγοράς στις εταιρίες της εγχώριας ηλεκτροπαραγωγής των συμβατικών καυσίμων , όπου το μεγαλύτερο μερίδιο κατέχει η ΔΕΗ με 62% και ακολουθούν Μυτιληναίος 17%, Elpedison 9%, Ηρων Θερμοηλεκτρική 7%, Κόρινθος Power 4%

Σχετικά με τον τομέα του φυσικού αερίου, παρατηρήθηκε μεγάλη πτώση στη μεσοσταθμική τιμή εισαγωγής, αλλά και περιορισμός των εισαγωγών ποσοτήτων , το οποίο συνδέεται με τη μειωμένη εγχώρια κατανάλωση αλλά και με τις εξαγωγές. Η μεσοσταθμική τιμή εισαγωγής τον Ιανουάριο του 2023 ήταν 93,7 ευρώ/MWh, ενώ τον Αύγουστο διαμορφώθηκε στα 26,46 ευρώ/MWh. Οι εισαγωγές φυσικού αερίου μειώθηκαν κατά 21,4% , ενώ οι εξαγωγές κινήθηκαν πτωτικά κατά 43%. Επίσης η μείωση στις ποσότητες του εισηγμένου Υγροποιημένου φυσικού αερίου ανήλθε περί τα 27%

Σημαντικό γεγονός του 2023 αποτέλεσε η πρόθεση και η υποβολή αίτησης της εταιρείας Elpedison για ανάπτυξη ανεξάρτητου συστήματος, μέσω κατασκευής υπεράκτιου πλωτού τερματικού σταθμού υγροποιημένου φυσικού αερίου, καθώς και υποθαλάσσιου και χερσαίου αγωγού φυσικού αερίου στο Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Thessaloniki FSRU, η οποία και εγκρίθηκε από την αρμόδια Αρχή.

Επιπροσθέτως , στο κομμάτι των εταιρειών προμήθειας , το 2023 ολοκληρώθηκε η διαδικασία συγχώνευσης της watt & Volt από τη Μυτιληναίος Α.Ε και της ΚΕΝ από τη Volton Α.Ε. Υπογραμμίζεται πως στο κομμάτι του φυσικού αερίου και ιδιαιτέρως της λιανικής , στόχος των διαχειριστών αλλά και των προμηθευτών ενέργειας είναι η αύξηση πλήθους καταναλωτών και όγκου καταναλώσεων. Αυτό δύναται να επιτευχθεί με την πρόσκτηση νέων πελατών σε υφιστάμενα δίκτυα , αλλά με την πύκνωση του δικτύου διανομής φυσικού αερίου, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε μεγαλύτερο πλήθος καταναλωτών να έχουν πρόσβαση σύνδεσης στο δίκτυο φυσικού αερίου.

Το 2024 ήταν μια χρονιά που ο ενεργειακός κλάδος προσπάθησε να ανακάμψει, αλλά η γενικευμένη αβεβαιότητα, οι υψηλοί κίνδυνοι λόγω των γεωπολιτικών αναταραχών στη Μέση Ανατολή και την Ουκρανία λειτούργησε ως τροχοπέδη στην περεταίρω ανάκαμψη.

Σημειώθηκε αύξηση περί τα 9% στη ζήτηση και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Το μίγμα παραγωγής κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2023, με τη Μέση τιμή της μεσοσταθμικής αγοράς να προσεγγίζει τα 157 ευρώ/MWh. Υπογραμμίζεται πως μειώθηκαν οι εισαγωγές και παράλληλα αυξήθηκαν οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας, παρόλα αυτά η Ελλάδα εξακολούθησε να έχει ρόλο εισαγωγέα ηλεκτρισμού και το 2024.

Ως αναφορά το φυσικό αέριο, ο τερματικός σταθμός της Ρεβυθούσας υποδέχθηκε 95 πλοία και ειδικότερα 1.4214.634 κυβικά μέτρα αερίου, εκ των οποίων τα 330.068 έγιναν έγχυση στο δίκτυο. Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν αυξημένες εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου μέσω του δικτύου μεταφοράς (αγωγών).

Παρά όμως την πρόοδο και τις θετικές προοπτικές, η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει αρκετά υψηλές τιμές ενέργειας και χρειάζονται περεταίρω δράσεις θωράκισης έναντι των ενδεχόμενων κινδύνων, ώστε να επιτευχθεί η προστασία των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών και παράλληλα να αποτελέσει στόχο ο περιορισμός της ενεργειακής εξάρτησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Εκθέσεις πεπραγμένων Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Αποβλήτων και Υδάτων
https://www.raaey.gr/ektheseis_pepragmenon/
- Ετήσιες Εκθέσεις Αγορών ενέργειας Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Αποβλήτων και Υδάτων
<https://www.raaey.gr/energeia/>
<https://www.raaey.gr/energeia/ilektrismos/>
<https://www.raaey.gr/energeia/psysiko-aerio/>
<https://www.raaey.gr/energeia/ape/>
<https://www.raaey.gr/energeia/petrelaioeidi/>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2020
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2020>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2021
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2021>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2022
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2022>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2023
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2023>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2024
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2024>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση πραγματοποιείται στο πλαίσιο εξέτασης της βιωσιμότητας , της αποδοτικότητας, καθώς και των μελλοντικών προοπτικών μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού. Τα ενδιαφερόμενα μέρη που θα προβούν σε μια τέτοιου είδους ανάλυση ενδεικτικά είναι η διοίκηση , οι μέτοχοι , οι πιστωτές , οι εν δυνάμει επενδυτές , προκειμένου να αξιολογηθούν τα δεδομένα, αποτελώντας βασικό κριτήριο στη λήψη των αποφάσεων σχετικά με την υπό εξέταση επιχείρηση

Συγκεκριμένα μέσω των δεδομένων που περιλαμβάνονται εντός των λογιστικών καταστάσεων, προκύπτει η εξέταση και η αξιολόγηση σημαντικών δεικτών, οι τιμές των οποίων διαμορφώνουν μια σαφή εικόνα της παρούσας κατάστασης του οργανισμού. Επιγραμματικά εξετάζονται δείκτες όπως η συνολική αποδοτικότητα, η αποτελεσματικότητα, η ρευστότητα, η κυκλοφοριακή ταχύτητα κ.ο.κ, οι οποίοι θα παρατεθούν και θα αναλυθούν στη συνέχεια.

Συνοπτικά αναφέρεται ότι για την ολοκληρωμένη ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων, εφαρμόζονται τα επόμενα τέσσερα στάδια:

1. Στατιστική ανάλυση
2. Κριτική διερεύνηση αριθμοδεικτών
3. Κριτική διερεύνηση πινάκων κίνησης Κεφαλαίων
4. Εξαγωγή συμπερασμάτων

5.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Το πρώτο βήμα που ακολουθείται για την ανάλυση μέσω της παρούσας μεθόδου, είναι η στατιστική ανάλυση, η οποία θα πραγματοποιηθεί μέσω της εξής διαδικασίας:

- Καθορισμός αριθμού των υπό εξέταση χρήσεων
- Εξέταση των λογαριασμών του ισολογισμού
- Εξέταση των Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσης για το ορισμένο πλήθος χρήσεων και παράθεσή τους σε ενιαίο πίνακα με βάση τη χρονολογική σειρά.
- Παρουσίαση τόσο των ισολογισμών σε κάθετη μορφή και παράθεσή τους σε ενιαίο πίνακα με βάση τη χρονολογική σειρά.
- Παρουσίαση τόσο των καταστάσεων αποτελεσμάτων Χρήσης (ΚΑΧ) σε κάθετη μορφή και παράθεσή τους σε ενιαίο πίνακα κατ' αντιστοιχία με τα ανωτέρω.
- Πραγματοποίηση ανάλυσης κοινού μεγέθους (common size analysis), για τους ισολογισμούς. Σημειώνεται πως, αναφορικά με τους ισολογισμούς στην ανάλυση κοινού μεγέθους κάθε στοιχείο του ενεργητικού εκφράζεται ως ποσοστό (%) του συνόλου του ενεργητικού. Ενώ κάθε στοιχείο του παθητικού εκφράζεται ως ποσοστό (%) του συνόλου του παθητικού
Επιπροσθέτως θα αποτυπωθούν και θα παρουσιαστούν σε πίνακα
- Πραγματοποίηση ανάλυσης κοινού μεγέθους (common size analysis), για τις ΚΑΧ. Συγκεκριμένα κάθε στοιχείο της ΚΑΧ, εκφράζεται ως % ποσοστό των πωλήσεων, καθώς και η (%) τάση αυτών διαχρονικά
Επιπροσθέτως θα αποτυπωθούν και θα παρουσιαστούν σε παράθεση σε ενιαίο πίνακα.
- Πραγματοποίηση ανάλυσης των δεικτών (index analysis). Συγκεκριμένα τα στοιχεία των υπό εξέταση διαδοχικών ισολογισμών και ΚΑΧ παρουσιάζονται αντίστοιχα ως % των στοιχείων του αρχικού ισολογισμού και ΚΑΧ.
- Υπολογισμός δεικτών (ratios) της υπό εξέταση εταιρίας
- Σύνταξη πίνακα κίνησης κεφαλαίων της εταιρείας
- Διαχρονική αξιολόγηση των δεικτών (trend analysis) δεικτών, μέσω τις γραφικής απεικόνισής τους.

5.3 ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Η κριτική διερεύνηση των αριθμοδεικτών είναι από τα βασικά εργαλεία της χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Ωστόσο η ερμηνεία τους χρήζει ιδιαίτερης προσοχής , διότι τα αριθμητικά αποτελέσματα που προκύπτουν από τον υπολογισμό των δεικτών, παρουσιάζουν μέρος της εικόνας μιας εταιρείας.

Μέσω των αριθμοδεικτών επιτυγχάνεται η σύγκριση στοιχείων όπως η απόδοση, η ρευστότητα κ.ο.κ είτε διαχρονικά για την ίδια την εταιρεία είτε συγκριτικά έναντι λοιπών εταιρειών του κλάδου. Το ζήτημα όμως που προκύπτει, αφορά το βαθμό αξιοπιστίας τους, καθώς παράμετροι όπως η χρήση των ιστορικών δεδομένων, ο πληθωρισμός, καθώς και η λογιστική πολιτική που ακολουθεί η κάθε εταιρεία, επηρεάζουν το αποτέλεσμα. Συνεπώς για την ορθότερη εξαγωγή συμπερασμάτων, θα πρέπει να υπάρχουν όσο το δυνατόν περισσότερες συγκρίσεις έκαστου δείκτη, αλλά και συνδυασμού δεικτών, διαχρονικά, προκειμένου ο αναλυτής να είναι σε θέση να διαπιστώσει την κατάσταση και την πορεία της εταιρείας.

Οι κυριότερες κατηγορίες αριθμοδεικτών που θα εξετασθούν περιλαμβάνουν τη συνολική αποδοτικότητα, το περιθώριο κέρδους, την κυκλοφοριακή ταχύτητα, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα των Ιδίων κεφαλαίων, τη ρευστότητα, τη δανειακή επιβάρυνση, την κάλυψη τόκων και μερισμάτων, την παγιοποίηση της περιουσίας και τη χρηματοδότηση του ενεργητικού. Οι εν λόγω κατηγορίες δεικτών , αναλύονται κατωτέρω

5.3.1 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ (OVERALL RATE OF RETURN)

Αποδοτικότητα είναι η ικανότητα της επιχείρησης να πραγματοποιεί κέρδη. Η συνολική αποδοτικότητα της επιχείρησης υπολογίζεται μέσω του ακόλουθου λόγου :

$$\text{Συνολική Αποδοτικότητα} = \frac{\text{Συνολικά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Καθαρού Ενεργητικού}}$$

Όπου:

- Στα συνολικά κέρδη λαμβάνεται υπόψιν το άθροισμα των οργανικών κερδών και των χρεωστικών τόκων
- Στο σύνολο του καθαρού ενεργητικού υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του καθαρού ενεργητικού στην έναρξη και στη λήξη της περιόδου.
- Από το σύνολο του καθαρού ενεργητικού αφαιρούνται οι όποιες εξωεπιχειρηματικές τοποθετήσεις, ενώ από τα συνολικά κέρδη αφαιρούνται οι πρόσδοδοι αυτών

Ο εν λόγω δείκτης αποτυπώνει την απόδοση του συνόλου των κεφαλαίων μιας επιχείρησης

Σημειώνεται ότι η συνολική αποδοτικότητα συσχετίζεται τόσο με το περιθώριο κέρδους όσο και με τη συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα ως εξής:

$$\text{Συνολικά Αποδοτικότητα} = \text{Περιθώριο Κέρδους} * \text{Συνολική Κυκλοφοριακή Ταχύτητα}$$

5.3.2 ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ

Για την πληρέστερη ανάλυση παρατίθενται οι δείκτες του μικτού περιθωρίου κέρδους, του οργανικού περιθωρίου κέρδους και του καθαρού περιθωρίου κέρδους.

Συγκεκριμένα:

Το Μικτό περιθώριο κέρδους υποδηλώνει το βαθμό στον οποίο λειτουργεί καλά μια επιχείρηση.

$$\text{Μικτό Περιθώριο Κέρδους} = \frac{\text{Μικτά Κέρδη}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Το Οργανικό περιθώριο κέρδους , είναι ο δείκτης μέσω του οποίου αποτυπώνεται η δυνατότητα μιας επιχείρησης να παράγει κέρδος , μέσω των βασικών της δραστηριοτήτων

$$\text{Οργανικό Περιθώριο Κέρδους} = \frac{\text{Συνολικά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Καθαρού Ενεργητικού}}$$

Όπου:

- Τα Συνολικά κέρδη , αφορούν τα κέρδη της εταιρείας προ φόρων και τόκων , στα οποία επίσης έχουν αφαιρεθεί τα χρηματοοικονομικά έξοδα.

Το Καθαρό περιθώριο κέρδους (Net Profit Margin), αποτελεί έναν εξίσου σημαντικό δείκτη κερδοφορίας, αφού παρουσιάζει το ποσοστό των εσόδων που μένουν ως πραγματικό κέρδος. με άλλα λόγια είναι ένας τρόπος να αντληθεί η πληροφορία του κατά πόσο μια επιχείρηση διαχειρίζεται ορθά τις υποχρεώσεις της (χρηματοοικονομικές, φορολογικές)

$$\text{Καθαρό Περιθώριο Κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Διευκρινίζεται ότι τα καθαρά κέρδη που χρησιμοποιούνται αφορούν τα κέρδη μετά φόρων και τόκων.

5.3.3 ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ

Σχετικά με την κυκλοφοριακή ταχύτητα, υπολογίζεται ο δείκτης της Συνολικής Κτ, αλλά και οι επιμέρους δείκτες της για το πάγιο ενεργητικό, το κυκλοφορούν ενεργητικό, τα αποθέματα και τις απαιτήσεις. Ειδικότερα:

Συνολική κυκλοφοριακή Ταχύτητα (Turnover):

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα συσχετίζεται άμεσα με τη συνολική αποδοτικότητα μιας επιχείρησης. Επί της ουσίας, αυτός ο δείκτης δείχνει πόσες φορές ανανεώνονται τα αποθέματα μιας επιχείρησης, σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Αυξημένη κυκλοφοριακή ταχύτητα μεταφράζεται ως αυξημένες πωλήσεις , καθώς και καλή διαχείριση των αποθεμάτων.

Χαμηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα σημαίνει πως υπάρχει κάποιο πρόβλημα και οδηγεί τον αναλυτή στη διεξαγωγή περεταίρω ελέγχων, προκειμένου να το εντοπίσει.

$$\text{Συνολική Κυκλοφοριακή Ταχύτητα} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Καθαρού Ενεργητικού}}$$

Κυκλοφοριακή ταχύτητα Πάγιου Ενεργητικού

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού είναι ο αριθμοδείκτης ο οποίος αποτυπώνει την αποτελεσματικότητα της αξιοποίησης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις της εταιρείας

$$\text{Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Πάγιου Ενεργητικού} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}$$

Επισημαίνεται ότι, ως πάγιο ενεργητικό υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του πάγιου ενεργητικού στην έναρξη και στη λήξη της υπό εξέταση περιόδου.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αποτυπώνει το βαθμό αξιοποίησης των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού σε σχέση με τις πωλήσεις της επιχείρησης.

$$\text{Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}$$

Επισημαίνεται ότι, ως κυκλοφορούν ενεργητικό υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του κυκλοφορούντος ενεργητικού στην έναρξη και στη λήξη της υπό εξέταση περιόδου.

Κυκλοφοριακή ταχύτητα Αποθεμάτων

Ο αριθμοδείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων αποτυπώνει τη συχνότητα ανανέωσης των αποθεμάτων εντός της οριζόμενης χρονικής περιόδου (είθισται ενός έτους)

$$\text{Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Αποθέματα}}$$

Κυκλοφοριακή ταχύτητα Απαιτήσεων

Ο αριθμοδείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων αποτυπώνει τη συχνότητα είσπραξης των απαιτήσεων εντός της οριζόμενης χρονικής περιόδου (είθισται ενός έτους).

$$\text{Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Πελάτες}}$$

5.3.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης ως προς τη διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων, της μέσης διάρκειας επένδυσης σε αποθέματα, καθώς και της μέσης διάρκειας πληρωμής υποχρεώσεων, προσδιορίζεται με τους αντίστοιχους δείκτες . Συγκεκριμένα:

Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα

Μέσω αυτού του δείκτη υπολογίζεται ο χρόνος που απαιτείται για την πώληση και την αντικατάσταση των αποθεμάτων. Επομένως όσο μικρότερη είναι η προκύπτουσα τιμή του δείκτη, τόσο πιο αποτελεσματική είναι η διαχείριση των αποθεμάτων

$$\text{Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων} = \frac{\text{Αποθέματα} \cdot 365}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Μέση διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων

Ο εν λόγω δείκτης μετράει το πλήθος των ημερών εντός των οποίων πραγματοποιείται κατά μέσο όρο η είσπραξη απαιτήσεων από τις πωλήσεις. Ως εκ τούτου χαμηλή τιμή του δείκτη συνεπάγεται γρήγορη είσπραξη.

$$\text{Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων} = \frac{\text{Πελάτες} \cdot 365}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Μέση διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων

Πρόκειται για το δείκτη ο οποίος παρουσιάζει τη μέση χρονική διάρκεια της επιχείρησης προκειμένου να εξοφληθούν οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές.

$$\text{Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων} = \frac{\text{Προμηθευτές} \cdot 365}{\text{Κόστος Πωληθέντων}}$$

5.3.5 ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων (Return On Equity) δείχνει την απόδοση των χρημάτων που έχουν επενδύσει οι μέτοχοι, κατ' επέκταση την ορθή (ή μη) χρήση των ιδίων κεφαλαίων

$$\text{Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Ιδία Κεφάλαια}}$$

Επισημαίνεται ότι, κατά τον υπολογισμό του δείκτη, ως καθαρά κέρδη:

- Από πλευράς επιχείρησης, λαμβάνονται υπόψιν τα κέρδη προ φόρων
- Από πλευράς μετόχων, λαμβάνονται υπόψιν τα κέρδη μετά φόρων και μερισμάτων προνομιούχων μετοχών

5.3.6 ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

Οι δείκτες ρευστότητας μετρούν το βαθμό στον οποίο μια επιχείρηση δύναται να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

$$\text{Τρέχουσα Ρευστότητα} = \frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Άμεση Ρευστότητα} = \frac{(\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό} - \text{Αποθέματα})}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

σ.σ: στο δείκτη άμεση ρευστότητας αφαιρούνται τα αποθέματα από το κυκλοφορούν ενεργητικό, καθώς ρευστοποιούνται πιο δύσκολα.

5.3.7 ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

Οι δείκτες δανειακής επιβάρυνσης μιας επιχείρησης παρουσιάζουν το βαθμό στον οποίο μια επιχείρηση χρησιμοποιεί ξένα κεφάλαια).

Μπορεί να εφραστεί ως ο λόγος ξένων κεφαλαίων προς ίδια κεφάλαια, ή εναλλακτικά ως ο λόγος ξένων μακροπρόθεσμων κεφαλαίων προς απασχοληθέντα κεφάλαια

$$\text{Δανειακή Επιβάρυνση} = \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Ιδία Κεφάλαια}}$$

$$\text{Δανειακή Επιβάρυνση} = \frac{\text{Ξένα Μακροπρόθεσμα Κεφάλαια}}{\text{Απασχοληθέντα Κεφάλαια}}$$

Σημειώνεται πως στον εν λόγω δείκτη, στα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια, λαμβάνεται υπόψιν ο δανεισμός.

Επιπροσθέτως το επιτεπτό όριο δανειακής επιβάρυνσης μιας επιχείρησης είναι κάτι σχετικό και πολυπαραγοντικό, καθώς εξαρτάται από παράγοντες όπως η φύση και η

αποδοτικότητα της επιχείρησης, η σταθερότητα του κύκλου εργασιών , αλλά και οι γενικότερες οικονομικές συνθήκες.

Ωστόσο και σε αυτήν την περίπτωση η ερμηνεία των δεικτών διαφέρει από το ποια πλευρά τους αξιολογεί. Συγκεκριμένα από την πλευρά των δανειστών, επιθυμητός είναι ένας όσο το δυνατόν χαμηλότερος δείκτης, ενώ από πλευράς μετόχων μια χαμηλή τιμή υποδεικνύει τη μη επαρκή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της χρηματοοικονομικής μόχλευσης.

Δείκτης κάλυψης Τόκων

Ο δείκτης κάλυψης τόκων μετρά το πόσες φορές δύναται να γίνει μια πληρωμή μέσω της χρησιμοποίησης των διαθεσίμων της επιχείρησης. Επομένως δείχνει μέχρι ποιο σημείο μπορούν να μειωθούν τα κέρδη, αλλά η επιχείρηση να μπορεί να εξυπηρετεί τα χρηματοπιστωτικά της έξοδα.

$$\text{Κάλυψη Τόκων} = \frac{\text{Συνολικά Κέρδη}}{\text{Χρηματοπιστωτικά Έξοδα}}$$

5.3.8 ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Οι συγκεκριμένοι δείχνουν το παγιοποιημένο ενεργητικό και από χρηματοδοτικής άποψης καθορίζουν τις ανάγκες μιας επιχείρησης για κεφάλαια μεγάλης διάρκειας.

$$\text{Παγιοποίηση Περιουσίας} = \frac{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}$$

$$\text{Παγιοποίηση Περιουσίας} = \frac{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

5.3.9 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Με βάση τις αρχές χρηματοδότης θα πρέπει:

- το πάγιο ενεργητικό και οι μακροχρόνιες τοποθετήσεις να χρηματοδοτούνται με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας
- το πάγιο ενεργητικό και οι μακροχρόνιες τοποθετήσεις να χρηματοδοτούνται με ίδια κεφάλαια
- μέρος τους κυκλοφορούντος ενεργητικού να χρηματοδοτείται με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας

Συνεπώς οι δείκτες προς αξιολόγηση, που διαμορφώνονται κατ'αντιστοιχία των ανωτέρω είναι:

$$\text{Χρηματοδότηση Πάγιου Ενεργητικού με Κεφάλαια Μεγάλης Διάρκειας} = \frac{\text{Απασχοληθέντα Κεφάλαια}}{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}$$

$$\text{Χρηματοδότηση Πάγιου Ενεργητικού με Ιδία Κεφάλαια} = \frac{\text{Ιδία Κεφάλαια}}{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}$$

$$\text{Χρηματοδότηση κυκλ. Ενεργητικού με Κεφάλαια Μεγάλης Διάρκειας} = \frac{\text{Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης}}{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}$$

5.4. ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΙΝΗΣΗΣ

Ένα χρήσιμο δεδομένο για την εικόνα των μεταβολών των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, αποτελεί ο πίνακας κεφαλαίων κίνησης.

Ο πίνακας δημιουργείται από τον υπολογισμό των μεταβολών στοιχείων του ενεργητικού 2 συνεχόμενων ισολογισμών και βασίζεται στην ακόλουθη ισότητα

Εφόσον συνταχθεί ο πίνακας πραγματοποιούνται συγκρίσεις για κατηγορίες στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού και από τις διαφορές που έχουν, θα προκύψουν και

τα ανάλογα συμπεράσματα. Επισημαίνεται ότι η ισότητα η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την ανάλυση των δεδομένων είναι η εξής:

Αυξήσεις στοιχείων ενεργητικού + μειώσεις στοιχείων παθητικού = Αυξήσεις στοιχείων παθητικού+ μειώσεις στοιχείων ενεργητικού

Συγκεκριμένα αντλούνται πληροφορίες αναφορικά με τα κεφάλαια που απαιτήθηκαν είτε για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού , είτε για μείωση των υποχρεώσεων, καθώς και τις πηγές κεφαλαίων που προκύπτουν από την αύξηση των κεφαλαίων που επενδύθηκαν στην επιχείρηση, ή από την μείωση των στοιχείων του ενεργητικού.

5.5 ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

Τελευταίο βήμα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι η εξαγωγή συμπερασμάτων για την υπό εξέταση επιχείρηση. Πέραν όμως των αριθμοδεικτών και του πίνακα κίνησης κεφαλαίων, για να υπάρξει ασφαλές συμπέρασμα , θα χρειαστεί να συνυπάρχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Γνώση του κλάδου στον οποίο ανήκει η υπό εξέταση επιχείρηση
- Γνώση της εθνικής και της διεθνούς οικονομίας, καθώς έκαστη εθνική οικονομία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη διεθνή. Επομένως η όποια κατάσταση της εθνικής οικονομίας επηρεάζει κατ' επέκταση τον κλάδο της υπό εξέταση επιχείρησης.
- Είναι απαραίτητος ο συνδυασμός λογιστικών και χρηματοοικονομικών γνώσεων, ώστε να περιορίζεται κατά το δυνατόν ο κίνδυνος εσφαλμένων συμπερασμάτων, εξ αιτίας της ενδεχόμενης επικράτησης ενός εκ των δυο γνωστικών αντικειμένων.
- Γνώση της αλληλουχίας μεταξύ Λογιστικής, Οικονομικού Λογισμού και οικονομικής των επιχειρήσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Σημειώσεις μαθήματος Χρηματοοικονομικής Διοίκησης, Π.Γ Αρτίκης, 2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

ΚΑΙ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

6.1 ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν κεφάλαιο πραγματεύεται τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης , όπως αυτά προκύπτουν από την αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα αποτελέσματα και την κριτική διερεύνηση των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών και του πίνακα κεφαλαίων κίνησης για τη χρονική περίοδο 2020-2024, καθώς και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση και αξιολόγηση των ανωτέρω στοιχείων.

6.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το 2003 συστάθηκε η εταιρεία υπό την επωνυμία Ενεργειακή Θεσσαλονίκης ΑΕ, από τον όμιλο των Ελληνικών Πετρελαίων, με σκοπό την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 430MW, χρησιμοποιώντας ως καύσιμο παραγωγής το φυσικό αέριο, στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Το έργο ολοκληρώθηκε το 2005 και η λειτουργία του ξεκίνησε το 2006. Το 2007 η κοινοπραξία EDISON-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-ΧΑΛΚΟΡ ξεκίνησαν κατασκευή μονάδας ηλεκτροπαραγωγής στη Θίσβη Βοιωτίας ισχύος 420MW, η οποία το 2009 απορροφήθηκε από την ΕΝΘΕΣ και μετονομάστηκε σε ELPEDISON ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ, με διακριτικό τίτλο Elpedison Power S.A, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκε η σύσταση της Elpedison Commercial , της οποίας αντικείμενο αποτελούσε η αγορά και η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Το 2010 τέθηκε σε λειτουργία η μονάδα ηλεκτροπαραγωγής στη Θίσβη

Ακολούθως το 2012 η Elpedison Commercial, άλλαξε την επωνυμία της σε Elpedison Energy και το 2015 η Elpedison Power S.A απορρόφησε την Elpedison Energy.

Κατόπιν απελευθέρωσης της αγοράς φυσικού αερίου η Elpedison ξεκίνησε να δραστηριοποιείται και στον τομέα προμήθειας του φυσικού αερίου, το 2017. Εν συνεχεία η μετοχική σύσταση άλλαξε ξανά, μετά την αποχώρηση της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και της ΧΑΛΚΟΡ το 2019.με την εταιρεία πλέον να ελέγχεται στο 100% από την ELPEDISON BV (ΕΛΠΕ 50% και edison 50%)

6.3 ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η ELPEDISON δραστηριοποιείται σε τέσσερις τομείς και συγκεκριμένα : α) στην παραγωγή ενέργειας, β) στην προμήθεια ενέργειας, γ)στην εμπορία ενέργειας και δ) στις υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης. Ακολούθως δίνεται συνοπτικά μια περιγραφή καθενός από τους συγκεκριμένους τομείς.

Ξεκινώντας από την παραγωγή ενέργειας , η εταιρεία δραστηριοποιείται στην ηλεκτροπαραγωγή , μέσω των δυο μονάδων της στη Θίσβη και στη Θεσσαλονίκη , ισχύος περί τα 850MW και καύσιμο παραγωγής το φυσικό αέριο, το οποίο την καθιστά ένα από τους μεγαλύτερους ιδιώτες παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα.

Στις εν λόγω μονάδες παραγωγής χρησιμοποιούνται προηγμένες τεχνολογικές λύσεις, με στόχο τη διασφάλιση υψηλής ενεργειακής απόδοσης, τη λειτουργική ασφάλεια , καθώς και τον περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Επί παραδείγματι, η χρήση καινοτόμων τεχνολογιών όπως ο αερόψυκτος συμπιεστής στη μονάδα της Θίσβης, συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών ρύπων και της κατανάλωσης υδάτινων.

Συνολικά, η στρατηγική της υπό εξέταση εταιρείας σε θέματα ηλεκτροπαραγωγής, αντανakλά μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, που συνδυάζει την ενεργειακή αποδοτικότητα, την τεχνολογική καινοτομία και την περιβαλλοντική υπευθυνότητα, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη μετάβαση προς ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Αναφορικά με τον τομέα προμήθειας ενέργειας, η ELPEDISON, έχει μεγάλη παρουσία και στην ηλεκτρική ενέργεια και στο φυσικό αέριο, προμηθεύοντας οικιακούς, εμπορικούς και βιομηχανικούς τελικούς πελάτες, όπως λόγου χάριν βιομηχανίες χάλυβα και τσιμέντου. Σκοπός της εταιρείας είναι η ανάπτυξη μακροχρόνιων και αξιόπιστων

σχέσεων με τους πελάτες της , ανεξαρτήτως αν πρόκειται για οικιακούς ή εμπορικούς , παρέχοντάς τους με απρόσκοπτα και με ασφάλεια υπηρεσίες υψηλής απόδοσης.

Μια επιπλέον δραστηριότητα της εταιρείας αφορά την χονδρεμπορική της ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω διασυνοριακών ανταλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας με τις γειτονικές χώρες , όπως Ιταλία, Αλβανία, Βουλγαρία και Τουρκία.

Σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης , παρέχει τη δυνατότητα ανάλυσης του ενεργειακού/ καταναλωτικού προφίλ του τελικού πελάτη, σχεδιάζει και προτείνει μέσω των έμπειρων στελεχών της εξατομικευμένες λύσεις προκειμένου να επιτευχθούν οικονομικά οφέλη και εξοικονόμηση ενέργειας. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης κατασκευής των προτεινόμενων λύσεων (εφόσον οι λύσεις περιλαμβάνουν κατασκευαστικό μέρος).

6.4 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ

Η Elpedison εφαρμόζει ένα βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης , ευθυγραμμίζοντας τις δραστηριότητές της με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης και της αειφορίας. Η δημιουργία αξίας βασίζεται στη συνδυαστική επίτευξη χρηματοοικονομικών στόχων, καθώς και στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, προς όφελος των ενδιαφερόμενων μερών. Η στρατηγικής της όπως είδαμε και σε προηγούμενη ενότητα, περιλαμβάνει επενδύσεις στο φυσικό αέριο ως μεταβατικό καύσιμο, καθώς και στην υιοθέτηση σύγχρονων πρακτικών περιβαλλοντικής και ενεργειακής διαχείρισης στις ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες, πιστοποιημένων κατά τα πρότυπα EN ISO 14001:2015 και EN ISO50001:2018

Σημειώνεται ότι η υπό εξέταση εταιρεία ενσωματώνει την περιβαλλοντική προστασία και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στον πυρήνα του συνόλου των δραστηριοτήτων της, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, τόσο στους σταθμούς παραγωγής όσο και στις διοικητικές της λειτουργίες. Μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των επιστημονικών εξελίξεων και των διαθέσιμων περιβαλλοντικών δεδομένων, παρεμβαίνει μέσω της λήψης των κατάλληλων προληπτικών και διορθωτικών μέτρων με στόχο τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης. Παράλληλα, ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της πράσινης ανάπτυξης και το ευρωπαϊκό πλαίσιο πολιτικής Fit for 55, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, το οποίο αποσκοπεί στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας ως

το 2050. Με βάση αυτά τα δεδομένα, η Elpedison σχεδιάζει και υλοποιεί τη στρατηγική της με στόχο τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% έως το 2030, συμβάλλοντας ενεργά στο βιώσιμο ενεργειακό μετασχηματισμό.

6.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κατά την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων, θα πραγματοποιηθεί η ανάλυση και η διερεύνηση των δεδομένων που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό και στις Καταστάσεις αποτελεσμάτων Χρήσης κατά την πενταετία 2020 ως και 2024. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω καταστάσεις θα εξετασθούν συνδυαστικά με βάση την κάθετη μορφή, την ανάλυση κοινού μεγέθους, αλλά και την ανάλυση δεικτών, προκειμένου να υπάρξει μεγαλύτερη ακρίβεια στην προσέγγιση και στα συμπεράσματα που θα εξαχθούν.

Ως προς το πάγιο ενεργητικό της υπό εξέταση εταιρείας, διαπιστώνεται μια ήπια διακύμανση κατά την περίοδο 2020-2024. Ειδικότερα, το έτος 2020 ανήλθε σε 229.725χιλ ευρώ, ενώ το 2021 σημείωσε μείωση κατά 3,51%. Το 2022 καταγράφηκε αύξηση της τάξεως του 9,44% σε σύγκριση με το 2020. Ακολούθως, παρατηρείται σταθερά πτωτική τάση, με το πάγιο ενεργητικό να διαμορφώνεται σε 227.897χιλ. ευρώ το 2024, επίπεδο που αντιστοιχεί σε συνολική μείωση 0,8% έναντι του 2020

Επιπλέον εξετάζοντας το πάγιο ενεργητικό ως ποσοστό επί του συνόλου του ενεργητικού παρατηρείται, εμφανίζονται ακόμα πιο έντονα οι μεταβολές που αναφέρθηκαν. Ενδεικτικά το 2020 το πάγιο ενεργητικό αποτελούσε το 52,27% του συνόλου του ενεργητικού, το 2021 μειώθηκε σε 28,26%, ακολούθησαν μικρές αυξομειώσεις, καταλήγοντας το 2024, να ανέρχεται σε ποσοστό 36,93% του συνόλου του ενεργητικού. Τέλος, με βάση την ανάλυση δεικτών, σημειώνονται ήπιες μεταβολές από το έτος αναφοράς 2020 και τελικώς το 2024 κλείνει με πάγιο ενεργητικό να έχει υποχωρήσει κατά 0,80% σε σχέση με το 2020.

Με βάση τις ανωτέρω πληροφορίες εκτιμάται ότι η υπο εξέταση εταιρεία, για τη δεδομένη χρονική περίοδο, είχε περιορισμένη επενδυτική δραστηριότητα σε ό,τι αφορά τα πάγιά της.

Αναφορικά με το κυκλοφορούν ενεργητικό, παρατηρείται ιδιαίτερα έντονη το αντίστοιχο διάστημα, με κορύφωση το 2022, οπότε και εμφανίζεται ενισχυμένο κατά 304,25% σε σχέση με το 2020. Στη συνέχεια υποχώρησε, με αποτέλεσμα το 2024 να παραμείνει

υψηλότερο του έτους αναφοράς κατά 185,51%. Οι σημαντικές αυτές διακυμάνσεις, αποδίδονται κυρίως στις μεταβολές των απαιτήσεων από πελάτες, καθώς και στα περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες.

Συνεχίζοντας με τα ίδια κεφάλαια, παρατηρείται μια διαχρονική αύξηση , η οποία από το 2020 ως το 2023 φτάνει σε επίπεδα 371,80%, ενώ το 2024 τα ίδια κεφάλαια είναι υψηλότερα κατά 345,17% συγκριτικά με το 2020. Βασική συνιστώσα των μεταβολών αυτών, ήταν ο λογαριασμός των αποτελεσμάτων εις νέον , ως επακόλουθο της κερδοφορίας τα πρώτα έτη και της απορρόφησης της ζημίας το 2024.

Ωστόσο, ως προς τα ξένα κεφάλαια σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων διογκώνεται ως το 2022 και εν συνεχεία αρχίζει να υποχωρεί και να καταλήγει σε επίπεδα κατά -3,78% χαμηλότερα του έτους αναφοράς.

Οι πωλήσεις σημείωσαν σημαντικές αυξήσεις ως και το 2022 περί το 465% και ακολούθως άρχισαν να μειώνονται φτάνοντας σε επίπεδα σχεδόν διπλάσια από το 2020. Αντίστοιχη εικόνα παρουσίασε και το κόστος πωληθέντων, το οποίο ως το 2022 κυμάνθηκε σε υπερτετραπλάσια επίπεδα σε σχέση με την αρχή της πενταετίας και στην πορεία συρρικνώθηκε και τελικώς διαμορφώθηκε στο 191% εν συγκρίσει με το 2020.

Σχετικά με τα κέρδη/ ζημίες τις εταιρείας παρατηρείται παράλληλα με τις πωλήσεις ανοδική πορεία των κερδών ως το 2022, ενώ το 2024 έκλεισε με ζημίες, παρά τις υψηλές πωλήσεις, με τα υψηλά έξοδα διοικητικής λειτουργίας να έχουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του αποτελέσματος

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω παρατηρούμε πως, η πορεία των δεδομένων ακολούθησε σε μεγάλο βαθμό τις γενικότερες διακυμάνσεις που υπήρξαν στις τιμές των ενεργειακών αγαθών σε διεθνές και σε εθνικό επίπεδο είτε λόγω της υγειονομικής κρίσης είτε λόγω των γεωπολιτικών ασταθειών, αλλά και στα μέτρα που είχαν ληφθεί από την πολιτεία προς στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων και αφορούσαν επιδοτήσεις σε λογαριασμούς ενέργειας και αναβολή απόδοσης τελών διανομής. Επίσης η ανάληψη του ρόλου προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας στον ηλεκτρισμό, ήταν καθοριστικός παράγοντας της αύξησης του πελατολογίου της εταιρείας, ενέχοντας όμως και τον κίνδυνο αύξησης των οφειλών των πελατών έναντι της επιχείρησης.

6.6 ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Επόμενο βήμα είναι η διερεύνηση των αποτελεσμάτων των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών. Όπως έχει αναφερθεί σε προγενέστερο κεφάλαιο, αξία έχει η εκτίμηση/αξιολόγηση των αριθμοδεικτών συνδυαστικά και όχι μεμονωμένα, προκειμένου να εξαχθούν πιο ασφαλή συμπεράσματα για την κατάσταση μιας εταιρείας.

Για την περίπτωση της επιχείρησης που αξιολογείται σε αυτήν την εργασία, η συνολική αποδοτικότητα, κινείται σε θετικά επίπεδα, με κορύφωση το 2022. Ακολούθως υποχωρεί και το 2024 εμφανίζει αρνητική απόδοση ίση με -2,01%. Η εν λόγω τιμή του 2024, σε συνδυασμό με την τιμή του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους που είχε διαμορφωθεί σε -1,53% και της συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας, η οποία ήταν χαμηλή και ίση με 1,07 φορές, είναι παράγοντες που συντελούν στην αρνητική απόδοση της επιχείρησης.

Ο δείκτης του μικτού περιθωρίου κέρδους παρουσιάζει ήπια διακύμανση, ξεκινώντας από 5,31% το 2020, φτάνοντας στην ανώτερη τιμή του 7,5% το 2022 και σταδιακά υποχωρώντας ως 4,49% το 2024, γεγονός που υποδηλώνει αυξημένες τιμές πώλησης, αλλά και αυξημένο όγκο πωλήσεων ως το 2022, ενώ η μικρή συρρίκνωση μεταγενέστερα μπορεί να εκτιμηθεί ότι περιορίζει την απορρόφηση των ενδεχόμενων διακυμάνσεων στα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης.

Ο δείκτης που παρέχει πληροφορίες για το οργανικό περιθώριο κέρδους, παρουσιάζει μικρές διακυμάνσεις, με 1,11% το 2020 έναντι -1,88% το 2024. Η ήπια καθοδική πορεία που κατέγραψε, σε συνδυασμό με το δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους, υποδηλώνει την ανεπαρκή αντιστάθμιση του δευτέρου με τα έξοδα διάθεσης και διοικητικής λειτουργίας. Ως εκ τούτου η επιχείρηση χρειάζεται βελτίωση της διαχείρισης και εξορθολογισμό στα προαναφερθέντα έξοδα, ή/ και επανασχεδιασμό της τιμολογιακής της πολιτικής στο βαθμό του εφικτού και εντός των ρυθμιστικών και κανονιστικών πλαισίων, προκειμένου να αποκτήσει θετικό λειτουργικό αποτέλεσμα. Επιπλέον, η συσχέτισή του με το καθαρό περιθώριο κέρδους, που εξ ίσου συρρικνώνεται τη διετία 2023-2024, υποδηλώνει το βαθμό που τα χρηματοοικονομικά έξοδα επιβαρύνουν τις καθαρές αποδόσεις. Κατά συνέπεια, κρίνονται σημαντικές παρεμβάσεις προς μείωση του κόστους δανεισμού, καθώς και η ορθότερη διαχείριση των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τρίτους.

Σε ό,τι αφορά την συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα, σημείωσε μια θεαματική αύξηση από το 0,92 το 2020, σε 2,82 το 2021, 3,49 το 2022 και στη συνέχεια τη διετία 2023-2024

κατέγραψε υποχώρηση φτάνοντας το 1,07, το οποίο είναι επακόλουθο της αύξησης των πωλήσεων, και μεμονωμένα, αλλά και ανά μονάδα επενδεδυμένων κεφαλαίων. Καθοριστικοί παράγοντες ήταν οι υψηλές τιμές ενέργειας λόγω της κρίσης, αλλά και ο ρόλος της Elpredison ως Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας στη λιανική αγορά του ηλεκτρισμού, από το τελευταίο τρίμηνο του 2020, με αποτέλεσμα την αυτόματη μεταφορά στο χαρτοφυλάκιο της λιανικής, τελικών πελατών που εμπίπτουν στο εν λόγω καθεστώς.

Ως προς τους αριθμοδείκτες της κυκλοφοριακής ταχύτητας του πάγιου και του κυκλοφορούντος ενεργητικού, παρουσιάζουν ήπιες διακυμάνσεις οι οποίες συνδέονται κατά κύριο λόγο με τη μεταβλητότητα του κύκλου εργασιών και τις μεταβολές σε αποθέματα και απαιτήσεις. Ωστόσο, παρά την πτωτική τους πορεία τη διετία 2023-2024, ο μεν δείκτης του πάγιου ενεργητικού λαμβάνει τιμή 1,42, έναντι 0,71 το 2020, ενώ ο δείκτης του κυκλοφορούντος ενεργητικού κυμαίνεται σε επίπεδα χαμηλότερα εν σύγκριση με το 2020. Αυξημένη παρουσιάζεται η κυκλοφοριακή ταχύτητα των αποθεμάτων, ιδιαιτέρως το 2021, όπου ήταν ίση με 79,45 φορές και σταδιακά υποχώρησε στις 51 περίπου φορές το 2024, που δείχνει τις αυξημένες πωλήσεις σε σχέση με τα αποθέματα το 2021 και ακολούθως μείωση των πωλήσεων. Επίσης, ως εξέλιξη έχει να κάνει και με τις τιμές της ενέργειας όπου το 2024 ήταν χαμηλότερες σε σχέση με το 2021 και όχι απαραίτητα με τους όγκους πωλήσεων και αποθεμάτων. Σημειώνεται πως κάθε ενεργειακή εταιρεία φροντίζει να διατηρεί τα βέλτιστα αποθέματα για να δύναται να καλύψει τις απαιτούμενες ανάγκες, συνεπώς τα αποθέματα φροντίζουν να μην είναι πολύ υψηλά ώστε να μην μειώνεται η ρευστότητα της επιχείρησης και να περιορίζεται ο κίνδυνος μείωσης της αξίας τους, λόγω των συνεχών μεταβολών στις τιμές τους.

Συνεχίζοντας με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, κρίνεται απαραίτητος ο υπολογισμός 3 αριθμοδεικτών για να επιτευχθεί μια ολιστική προσέγγιση. Ο πρώτος είναι ο δείκτης μέσης διάρκειας της επένδυσης σε αποθέματα, ο οποίος είναι αρκετά χαμηλός. Ειδικότερα από 15,30 μέρες που ήταν το 2020 σημείωσε μια πτωτική πορεία με μικρές μεταβολές στο ενδιάμεσο και το 2024 διαμορφώθηκε σε 7,09 ημέρες, Ως αποτέλεσμα το 7,09 μεταφράζεται σε χαμηλή δέσμευση κεφαλαίων υπό μορφή αποθεμάτων, επομένως μεγαλύτερη ρευστότητα στην επιχείρηση. Παράλληλα όμως ενέχει τον κίνδυνο, που έχει να κάνει με την υψηλή μεταβλητότητα των τιμών ενέργειας, αλλά και με τη δυνατότητα κάλυψης αιχμών ζήτησης.

Αντίθετα, η μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων διαμορφώθηκε σε υψηλά επίπεδα με εξαίρεση το 2022 που έλαβε τιμή περί τις 65 ημέρες, τα υπόλοιπα έτη διαμορφώθηκε

περί τις 90-100 ημέρες, γεγονός που ενέχει υψηλό πιστωτικό κίνδυνο , αλλά και πίεση ρευστότητας. Συνδυάζοντας τα αποτελέσματα των δυο δεικτών, εκτιμάται ότι η έλλειψη ρευστότητας που προκύπτει από τη μεγάλη διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων , αποτελεί παράγοντα διατήρησης χαμηλών τιμών στη μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα.

Ακολουθώντας, σημαντικές πληροφορίες μπορούν να ληφθούν από το δείκτη της απόδοσης Ιδίων κεφαλαίων. Υπενθυμίζεται ότι κατά τον υπολογισμό, όταν γίνεται από την πλευρά του κοινού μετόχου ως κέρδη λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά κέρδη μετά φόρων και μερισμάτων προνομιούχων μετοχών, ενώ όταν πραγματοποιείται από την πλευρά της διοίκησης, ως κέρδη λαμβάνονται υπόψη τα κέρδη πριν από οποιαδήποτε κράτηση. Στην περίπτωση της ELPEDISON διαπιστώνεται ότι και μέσω των δυο τρόπων υπολογισμού κατά το διάστημα 2020-2022 υπήρξε μια εκρηκτική αύξηση με το 2022 ο δείκτης να διαμορφώνεται σε 20,20% από πλευράς διοίκησης και 16,11% από πλευράς κοινού μετόχου. Τα επόμενα έτη , η εικόνα αναστράφηκε δραματικά με το 2024 ο δείκτης να έχει λάβει τιμές -2,28% (πλευρά διοίκησης) και -1,86% (πλευρά μετόχου). Κατά συνέπεια η επιχείρηση καταγράφει ζημίες το 2024, με κίνδυνο τη συνεχή μείωση των ιδίων κεφαλαίων και σε δεύτερο χρόνο τη βιωσιμότητά της.

Οι δείκτες ρευστότητας παρουσιάζουν ήπια αύξηση και το 2024 τελικώς διαμορφώνονται σε 1,20 (τρέχουσας ρευστότητας) και 1,12 της άμεσης ρευστότητας. Στη συγκεκριμένη επιχείρηση λόγω των περιορισμένων αποθεμάτων της, οι δυο δείκτες δεν παρουσιάζουν μεγάλη απόκλιση. Είναι μάλιστα ενθαρρυντικό ότι οι δείκτες καταγράφουν μια ήπια πρόοδο και είναι >1 , ωστόσο επειδή πρόκειται για στατική εικόνα, συνίσταται ο τακτικός επανυπολογισμός τους για την ορθότερη αξιολόγηση.

Οι δείκτες δανειακής επιβάρυνσης καταδεικνύουν σαφή απομόχλευση την υπό εξέταση περίοδο. Συγκεκριμένα ο λόγος των Ξένων Κεφαλαίων προς τα Ιδία κεφάλαια από 488% το 2020 συρρικνώθηκε στο 139% το 2024, υποδηλώνοντας υποχώρηση της σχετικής εξάρτησης από την ξένη χρηματοδότηση. Συγχρόνως ο λόγος των ξένων μακροπρόθεσμων κεφαλαίων προς απασχοληθέντα κεφάλαια, από 26% το 2020 υποχώρησε σταδιακά το 12% το 2024, γεγονός που συμβαδίζει με τη μείωση της συμμετοχής του μακροπρόθεσμου δανεισμού στη χρηματοδότηση του επενδεδυμένου κεφαλαίου.

Σχετικά με το δείκτη κάλυψης τόκων, μέσω των αποτελεσμάτων της εξεταζόμενης χρονικής περιόδου, γίνεται αντιληπτό ότι επρόκειτο για μια περίοδο μη ικανοποιητικής κάλυψης τόκων. Οι τιμές που λαμβάνει ο δείκτης ξεκινούν από 0,88 το 2020 και παρουσιάζουν ετησίως επιδείνωση, με λαμβάνοντας την υψηλότερη τιμή 13,72 το 2022,

γεγονός που οφείλεται στην αύξηση των χρηματοπιστωτικών εξόδων, οδηγώντας σε ιδιαίτερα δυσμενή σχέση κερδών- τόκων. Επί της ουσίας υπήρχαν χαμηλά διαθέσιμα εν συγκρίσει με τα χρηματοπιστωτικά έξοδα της επιχείρησης. Εν συνεχεία κατά τα έτη 2023 και 2024, άρχισε να αναστρέφεται και να βελτιώνεται η εικόνα του δείκτη, το οποίο ως αποτέλεσμα δημιούργησε προσδοκίες για ανάκαμψη της κερδοφορίας της επιχείρησης , αλλά και για την αναχρηματοδότησή της με πιο ευνοϊκούς όρους.

Οι δείκτες παγιοποίησης της περιουσίας παρουσιάζουν μια συνεχή μεταβλητότητα. Συγκεκριμένα ο λόγος του πάγιου ενεργητικού προς το κυκλοφορούν ενεργητικό από την τιμή 1,09 το 2020, σημείωσε αρκετές αυξομειώσεις εντός της πενταετίας και τελικώς διαμορφώθηκε στο 0,59 το 2024, ενώ ο λόγος πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού από 0,52 το 2020 , διαμορφώθηκε σε 0,37 το 2024. Η εξέλιξη αυτή λαμβάνοντας υπόψιν και το δείκτη ρευστότητας , ερμηνεύεται ως η αλλαγή της διάρθρωσης πάγιου και κυκλοφορούντος ενεργητικού, η μείωση των επενδύσεων σε πάγια , αλλά και η ενίσχυση των ρευστών διαθεσίμων (ιδίως τη διετία 2021 - 2022). Συνεπώς η αποπαγιοποίηση της περιουσίας τα πρώτα έτη συνδέθηκε λειτουργικά με την ενίσχυση του κυκλοφορούντος ενεργητικού, άρα και με τη βελτίωση της ικανότητας κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Επιπλέον για τα δυο τελευταία έτη όπου παρατηρήθηκε μερική επαναπαγιοποίηση , όπως αυτή αποτυπώνεται στους δείκτες παγιοποίησης, δεν επηρεάζει τη ρευστότητα της επιχείρησης, η οποία παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα και κατά συνέπεια δεν επιβαρύνθηκε η βραχυπρόθεσμη χρηματοοικονομική ισορροπία.

Ως προς τους δείκτες χρηματοδότησης, αρχικώς από τα δεδομένα των αποτελεσμάτων, παρατηρείται μια παράλληλη βελτιωτική πορεία στους δείκτης που αφορούν τη χρηματοδότηση του παγίου. Συγκεκριμένα ο λόγος απασχοληθέντων κεφαλαίων προς πάγιο ενεργητικό από 0,44 το 2020, βελτιώνεται σε 1,28 ως το 2024, το οποίο σημαίνει ότι τα κεφάλαια μεγάλης διάρκειας δύναται πλέον να καλύψουν τα πάγια, αλλά συγχρόνως δύναται να χρηματοδοτήσουν και μέρος του κυκλοφορούντος ενεργητικού, ενισχύοντας τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Αντίστοιχα, η βελτίωση του λόγου των Ιδίων κεφαλαίων προς πάγιο ενεργητικό , την ίδια χρονική περίοδο, οφείλεται στην ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης , αλλά και στη μείωση των παγίων στοιχείων.

Τέλος, ο δείκτης χρηματοδότησης που προκύπτει από το λόγο του καθαρού κεφαλαίου κίνησης ως προς το κυκλοφορούν ενεργητικό, τα δυο πρώτα έτη εμφανίζει αρνητικές τιμές , οι οποίες αντικατοπτρίζουν το έλλειμμα κεφαλαίου κίνησης, δηλαδή μέρος των μακροχρόνιων χρηματοδοτικών αναγκών , καλύπτονταν από βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, κάτι το οποίο ενέχει βραχυπρόθεσμο χρηματοδοτικό κίνδυνο κι πιέσεις

ρευστότητας. Από το 2022 και μετέπειτα, ο δείκτης αρχίζει να βελτιώνεται και να κινείται σε οριακά θετικές τιμές. Η συγκεκριμένη τάση υποδηλώνει ότι μέρος του κυκλοφορούντος ενεργητικού χρηματοδοτούνταν από τα μακροχρόνια κεφάλαια, γεγονός που συνέβαλε στη βελτίωση του περιθωρίου ασφάλειας της ρευστότητας και περιορισμού της εξάρτησης από βραχυχρόνιες υποχρεώσεις.

6.7 ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Η ανάλυση του πίνακα κίνησης κεφαλαίων λειτουργεί συμπληρωματικά της ανάλυσης του ισολογισμού, καθώς αποτυπώνει τις διαδοχικές μεταβολές μεταξύ δυο χρήσεων και δίνει τη δυνατότητα μιας προσέγγισης αναφορικά με τις πηγές και τη χρήση των κεφαλαίων.

Εξετάζοντας τον πίνακα κίνησης κεφαλαίων, όπως αυτός διαμορφώθηκε με βάση τα στοιχεία των ισολογισμών των πέντε διαδοχικών χρήσεων, διαπιστώνεται πως τα πρώτα έτη, πηγή άντλησης κεφαλαίων αποτελεί η αύξηση των στοιχείων του παθητικού και σε μικρότερο βαθμό η μείωση των στοιχείων του ενεργητικού, σταδιακά όμως μετά το μέσον της πενταετίας η εικόνα αρχίζει να αναστρέφεται.

Αναλυτικότερα, τη χρονική περίοδο 2020-2021 σημειώθηκε αύξηση 96,49% στο σύνολο του παθητικού, με παράλληλη μείωση κατά -3,51% του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προκειμένου να χρηματοδοτηθεί το κυκλοφορούν ενεργητικό της επιχείρησης. Εν συνεχεία την περίοδο 2021-2022, το ενεργητικό (κυκλοφορούν και μη) αυξήθηκαν αξιοποιώντας ως πηγή χρηματοδότησης 100% τα κεφάλαια του παθητικού. Αξίζει να σημειωθεί πως αυτή τη διετία τα ίδια κεφάλαια είχαν σημειώσει αύξηση 92,59% και η συνεισφορά τους στη χρηματοδότηση ήταν της τάξεως του 51,65%.

Το 2022-2023 η εικόνα αρχίζει να διαφοροποιείται, παρουσιάζοντας ξεκάθαρη μείωση στα στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ως πηγή άντλησης κεφαλαίων σε ποσοστό 84,94%. Επίσης τα ίδια κεφάλαια ήταν μια ακόμα πηγή χρηματοδότησης, κατά 15,06%, σε αντίθεση με τα λοιπά στοιχεία του παθητικού που σημείωσαν αξιόλογη πτώση. Παρόμοια η εξέλιξη σημειώθηκε κατά το διάστημα 2023-2024, όπου και πάλι το ενεργητικό χρησιμοποιήθηκε ως πηγή χρηματοδότησης.

Εξετάζοντας επί του συνόλου της περιόδου, παρατηρείται ότι στο τέλος του 2024, εν συγκρίσει με το τέλος του 2020, το κυκλοφορούν ενεργητικό είχε σημειώσει αύξηση και το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων είχε υποχωρήσει. Ως πηγές

χρηματοδότησης αξιοποιήθηκαν τα στοιχεία του παθητικού και κυρίως τα ίδια κεφάλαια , τα οποία αφορούσαν το 95,11% της συνολικής χρηματοδότησης, ενώ το υπόλοιπο περίπου 4,9% προήλθε από τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις , καθώς και από το μη κυκλοφορούν ενεργητικό.

Ωστόσο, αξιολογώντας συνολικά τις μεταβολές στην κίνηση των κεφαλαίων, διαπιστώνεται πως η ενίσχυση του ενεργητικού τα πρώτα έτη , μπόρεσε και λειτούργησε αντισταθμιστικά ως προς τις μειώσεις που παρατηρήθηκαν από το 2022 και έπειτα. Επιπλέον η αρχική πορεία αποτύπωνε μια επιχείρηση που αναδιάρθρωνε τα στοιχεία του ενεργητικού και παράλληλα παρουσίαζε και τάσεις επέκτασης της δραστηριότητάς της. Στη συνέχεια όμως, η συρρίκνωση του ενεργητικού με ταυτόχρονη μείωση κυκλοφορούντος και μη, το οποίο αναδεικνύει το ζήτημα της αποπαιγιοποίησης της περιουσίας.

Σε ό,τι αφορά το παθητικό και ο ρόλος της αύξησης των ιδίων κεφαλαίων και κατ' επέκταση της χρηματοδότησης, δηλώνει την ενίσχυση της ίδιας χρηματοδοτικής βάσης, που συνεπάγεται βελτίωση της φερεγγυότητας και αντιστάθμιση ενδεχόμενης έκθεσης της επιχείρησης σε κινδύνους, υπό την προϋπόθεση ότι η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων είναι συνεχής και όχι πρόσκαιρη. Επιπλέον η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων σε συνδυασμό με τη μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αναβάλλει την άμεση ανάγκη για αναχρηματοδότηση, με αποτέλεσμα να αποτυπώνεται μια εικόνα κεφαλαιακής επάρκειας και μείωσης της βραχυχρόνιας μόχλευσης. Σε κάθε περίπτωση θα χρειάζεται περεταίρω παρακολούθηση, καθώς υπήρχε καμπή στα ίδια κεφάλαια την περίοδο 2023-2024 και θα πρέπει να αξιολογηθεί αν αφορούσε τη μεμονωμένη χρονική περίοδο, ή αν ήταν οίωνός για μεταγενέστερες εξελίξεις.

6.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο ρόλος του ενεργειακού κλάδου στην Ελλάδα, όπως και σε όλα τα κράτη, είναι καθοριστικός τόσο σε επίπεδο οικονομίας , όσο και στο περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο, καθώς οποιαδήποτε μεταβολή στα ενεργειακά αγαθά είτε αναφερόμενοι στις ποσότητες είτε στις τιμές, έχει ως αποτέλεσμα να συμπαρασύρει τους περισσότερους τομείς της οικονομίας.

Η Ελλάδα έχει κάνει μεγάλα βήματα σε ό,τι αφορά τον τομέα της ενέργειας τα οποία την καθιστούν κρίσιμο ενεργειακό κόμβο της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ενδεικτικά

αναφέρεται η διασύνδεσή της με τις γειτνιάζουσες χώρες σε επίπεδο ηλεκτρικής ενέργειας, τα μεγάλα έργα μεταφοράς φυσικού αερίου μέσω των αγωγών TAP, IGB , καθώς και ο τερματικός σταθμός υγροποιημένου φυσικού της Ρεβυθούσας και οι πλωτοί σταθμοί αποθήκευσης (FSRU).

Επιπροσθέτως η άρση των μονοπωλίων στην αγορά του ηλεκτρισμού και του φυσικού αερίου και ο διαχωρισμός της προμήθειας από τη διανομή, έχει δημιουργήσει συνθήκες ανταγωνισμού στο κομμάτι της προμήθειας, με αποτέλεσμα την εμφάνιση αρκετών παικτών στην αγορά. Πολλές από αυτές τις επιχειρήσεις δραστηριοποιήθηκαν κυρίως στο κομμάτι της προμήθειας , ωστόσο οι μεγάλοι παίκτες λειτουργούν και ως ηλεκτροπαραγωγοί και επεκτείνονται και σε λοιπές δραστηριότητες όπως λόγου χάρη στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην ηλεκτροκίνηση.

Σημειώνεται όμως ότι η πανδημία της COVID-19 και οι γεωπολιτικές αστάθειες στη Μέση Ανατολή και στην Ουκρανία, λειτούργησαν ως παράγοντες πίεσης στις εταιρείες με τα μικρότερα χαρτοφυλάκια και τους περιορισμένους τομείς δραστηριοποίησης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να υπάρξουν πολλές συγχωνεύσεις και απορροφήσεις ενεργειακών εταιρειών, παραμένοντας πλέον πολύ λιγότεροι ενεργοί πάροχοι στην αγορά. Για το λόγο αυτό εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να υπάρξει μεγάλη προσοχή από την πολιτεία και την αρμόδια Αρχή προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία ενός ολιγοπωλίου που θα λειτουργεί επιβαρυντικά ως προς τους βιομηχανικούς, εμπορικούς και οικιακούς καταναλωτές.

Ακόμα και η Eipedison που θεωρείτο ένας από τους βασικούς παίκτες, η οποία έχει θέση και στην αγορά ηλεκτροπαραγωγής, έχει επηρεαστεί σημαντικά από τη γενικότερη αβεβαιότητα, γεγονός που αποτυπώθηκε στα οικονομικά της αποτελέσματα το 2023 και το 2024. Εκτιμάται πως για να αναστραφεί η συγκεκριμένη πορεία της εταιρείας και να συνεχίσει να είναι βιώσιμη και εύρωστη , θα χρειαστεί να γίνουν μείζονες διαρθρωτικές αλλαγές, προκειμένου να είναι θωρακισμένη έναντι οποιασδήποτε έκθεσής της σε κίνδυνο.

Στο γενικότερο πλαίσιο του κλάδου στην Ελλάδα και μετά τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και της εφαρμογής του Target Model, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, θα πρέπει να εποπτεύει ουσιαστικά, με ταχύτητα και διαφάνεια, παρακολουθώντας τις τιμές και εντοπίζοντας τυχόν χειραγώγησή τους στη χονδρεμπορική, καθώς και τη μετακύλισή τους στη λιανική. Με τη σειρά της στην εποπτεία θα πρέπει να μετέχει και η Επιτροπή κεφαλαιαγοράς με ελέγχους ως προς τη νομιμότητα των συναλλαγών.

Πέραν όμως του ρόλου της στο χρηματιστήριο Ενέργειας , η αρμόδια Αρχή οφείλει να λειτουργεί το ταχύτερο δυνατό σε θέματα που άπτονται των Κανονισμών, των αδειοδοτήσεων και γενικότερα σε θέματα που άπτονται του ελέγχου και της έγκρισής της, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Συμπερασματικά ο κλάδος της ενέργειας στην Ελλάδα είναι ταχύτατα αναπτυσσόμενος και δημιουργεί συνθήκες ενεργειακής ασφάλειας για τη χώρα μέσω του μίγματος συμβατικών καυσίμων και ανανεώσιμων πηγών που διαθέτει στο χαρτοφυλάκιό του, αλλά και των μεγάλων έργων που έχουν υλοποιηθεί και συνεχίζουν να υλοποιούνται σε επίπεδο υποδομών. Παρόλα αυτά εκτιμάται πως η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών είναι απαραίτητη, ώστε να είναι η χώρα ενεργειακά θωρακισμένη και να μπορεί να απορροφά τις αναταράξεις που προκαλούνται από εξωτερικούς παράγοντες.

Σε επίπεδο περεταίρω έρευνας, θα μπορούσε να αναλυθεί το σύνολο των εταιρειών του κλάδου, να αξιολογηθούν και να αναλυθούν τα ποσοτικά και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των εταιρειών που επικράτησαν ή που τελικώς θα παραμείνουν στο προσκήνιο. Επίσης σε μια επόμενη έρευνα θα μπορούσαν να εκτιμηθούν οι στρατηγικές κινήσεις σχετικά με τις εξαγορές , τις συγχωνεύσεις και απορροφήσεις των ενεργειακών εταιρειών και να μελετηθούν τα χαρακτηριστικά των εταιρειών που κατέστησαν μη βιώσιμες έναντι των χαρακτηριστικών των βιώσιμων εταιριών. Θα είχε αξία και η ανάπτυξη δυναμικών μοντέλων , τα οποία θα επικαιροποιούνταν περιοδικά με το σύνολο των στοιχείων (οικονομικών , δραστηριότητας, ποσοτήτων και πελατών), η οποία ενδεχομένως να κατέληγε σε ξεχωριστό σκορ για την κάθε εταιρεία. Μια τέτοια ανάλυση θα ήταν ωφέλιμη και θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός είτε από τις εποπτικές Αρχές είτε από λοιπούς φορείς/ επιχειρήσεις προκειμένου να λαμβάνουν μια άμεση εικόνα για την παρελθοντική, την τρέχουσα και την εκτίμηση της μελλοντικής εικόνας μιας επιχείρησης ως προς την αξιοπιστία , τη φερεγγυότητά, τη βιωσιμότητα και τις προοπτικές εξέλιξής της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις Elpedison 2020-2024
<https://www.enerwave.gr/el/h-etaireia/oikonomika-stoicheia/>
- Στοιχεία και προφίλ εταιρείας
<https://www.enerwave.gr/el/h-etaireia/>
- Παράρτημα Πινάκων Α
- Παράρτημα Πινάκων Β

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Ελληνική Βιβλιογραφία**

- Σημειώσεις μαθήματος Χρηματοοικονομικής Διοίκησης, Π.Γ Αρτίκης, 2016
- Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις Elpedison 2020-2024
<https://www.enerwave.gr/el/h-etaireia/oikonomika-stoicheia/>
- Στοιχεία και προφίλ εταιρείας
<https://www.enerwave.gr/el/h-etaireia/>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2020,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2021,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2022,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2023,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Ετήσια οικονομική έκθεση Τράπεζας της Ελλάδος 2024,
<https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/anazhthsh-ekdosewn?categories=bankOfGreecePublications&bankOfGreecePublications=08329eb0-d2ec-47e3-877c-07e0abf23941>
- Εκθέσεις πεπραγμένων Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Αποβλήτων και Υδάτων
https://www.raaey.gr/ektheseis_pepragmenon/
- Ετήσιες Εκθέσεις Αγορών ενέργειας Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Αποβλήτων και Υδάτων
<https://www.raaey.gr/energeia/>
<https://www.raaey.gr/energeia/ilektrismos/>
<https://www.raaey.gr/energeia/psysiko-aerio/>
<https://www.raaey.gr/energeia/ape/>
<https://www.raaey.gr/energeia/petrelaioeidi/>

Ξένα Βιβλιογραφία

- Annual Reports, European Central Bank 2020
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ar2020~4960fb81ae.el.html>
- Annual Reports, European Central Bank 2021
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2021~14d7439b2d.el.html>

- Annual Reports, European Central Bank 2022
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2022~8ae51d163b.el.html>
- Annual Reports, European Central Bank 2023
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2023~d033c21ac2.el.html>
- Annual Reports, European Central Bank 2024
<https://www.ecb.europa.eu/press/annual-reports-financial-statements/annual/html/ecb.ar2024~8402d8191f.el.html>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2020
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2020>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2021
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2021>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2022
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2022>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2023
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2023>
- World Energy outlook, International Energy Agency 2024
<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2024>

A. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΠΙΝΑΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.1: ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ¹

	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ενσώματα πάγια	219959	204713	208537	187611	185160
Άυλα περιουσιακά Στοιχεία	3514	3872	4813	4627	3936
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					5041
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	6252	13088	48344	37913	33760
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	229725	221673	261694	230150	227897
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Αποθέματα	28707	18767	62694	28560	25235
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	169779	208991	287873	222713	191152
Περιουσιακά Στοιχεία από Συμβάσεις με πελάτες		200649	267463	208883	161199
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	11321	10783	10029	19864	11617
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού	209807	439190	628059	480021	389203
Σύνολο Ενεργητικού	439532	660863	889753	710172	617100
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
μετοχικό κεφάλαιο	99634	99634	99634	99634	99634
Καταβεβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	44996	44996	44996	44996	44996
Αποθεματικά	1330	1330	7384	9453	9453
Αποτελέσματα εις νέον	-71261	-18282	93878	123649	103755
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	74699	127678	245892	277732	257838
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	9904	17265	15166	8956	
λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	16156	17449	32853	29422	33354
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	184	224	324	414	461
Σύνολο Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	26244	34938	48343	38791	33815
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	133805	285775	351027	243746	186508
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία					
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	204413	212472	244489	149902	138939
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	338218	498247	595517	393648	325448
Σύνολο υποχρεώσεων	364462	533186	643861	432438	359262
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	439532	660863	889753	710172	617100

¹ Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.2 : ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ					
	31/12/20220	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ενσώματα πάγια	50,04%	30,98%	23,44%	26,42%	30,00%
Άυλα περιουσιακά Στοιχεία	0,80%	0,59%	0,54%	0,65%	0,64%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					0,82%
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	1,42%	1,98%	5,43%	5,34%	5,47%
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	52,27%	33,54%	29,41%	32,41%	36,93%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Αποθέματα	6,53%	2,84%	7,05%	4,02%	4,09%
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	38,63%	31,62%	32,35%	31,36%	30,98%
Περιουσιακά Στοιχεία από Συμβάσεις με πελάτες	0,00%	30,36%	30,06%	29,41%	26,12%
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	2,58%	1,63%	1,13%	2,80%	1,88%
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού	47,73%	66,46%	70,59%	67,59%	63,07%
Σύνολο Ενεργητικού	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
μετοχικό κεφάλαιο	22,67%	15,08%	11,20%	16,15%	14,03%
Καταβεβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	10,24%	6,81%	5,06%	6,34%	7,29%
Αποθεματικά	0,30%	0,20%	0,83%	1,33%	1,53%
Αποτελέσματα εις νέον	-16,21%	-2,77%	10,55%	17,41%	16,81%
Συνολο Ιδίων Κεφαλαίων	17,00%	19,32%	27,64%	39,11%	41,78%
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	2,25%	2,61%	1,70%	1,26%	0,00%
λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	3,68%	2,64%	3,69%	4,14%	5,40%
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	0,04%	0,03%	0,04%	0,06%	0,07%
Σύνολο Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	5,97%	5,29%	5,43%	5,46%	5,48%
	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	30,44%	43,24%	39,45%	34,32%	30,22%
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	46,51%	32,15%	27,48%	21,11%	22,51%
Συνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	76,95%	75,39%	66,93%	55,43%	52,74%
Σύνολο υποχρεώσεων	82,92%	80,68%	72,36%	60,89%	58,22%
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.3 : ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ					
	31/12/20220	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ενσώματα πάγια	100,00%	93,07%	94,81%	85,29%	84,18%
Άυλα περιουσιακά Στοιχεία	100,00%	110,19%	136,97%	131,67%	112,01%
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	100,00%	209,34%	773,26%	606,41%	539,99%
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	100,00%	96,49%	113,92%	100,19%	99,20%
	100,00%				
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	100,00%				
Αποθέματα	100,00%	65,37%	218,39%	99,49%	87,91%
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	100,00%	123,10%	169,56%	131,18%	112,59%
Περιουσιακά Στοιχεία από Συμβάσεις με πελάτες		100,00%	133,30%	104,10%	80,34%
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	100,00%	95,25%	88,59%	175,46%	102,61%
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού	100,00%	209,33%	299,35%	228,79%	185,51%
	100,00%				
Σύνολο Ενεργητικού	100,00%	150,36%	202,43%	161,57%	140,40%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
μετοχικό κεφάλαιο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Καταβεβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Αποθεματικά	100,00%	100,00%	555,19%	710,75%	710,75%
Αποτελέσματα εις νέον	100,00%	25,65%	-131,74%	-173,52%	-145,60%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	100,00%	170,92%	329,18%	371,80%	345,17%
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	100,00%	174,32%	153,13%	90,43%	0,00%
λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	100,00%	108,00%	203,35%	182,11%	206,45%
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	100,00%	121,74%	176,09%	225,00%	250,54%
Σύνολο Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	100,00%	133,13%	184,21%	147,81%	128,85%
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	100,00%	213,58%	262,34%	182,17%	139,39%
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	100,00%				
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	100,00%	102,38%	111,85%	83,88%	80,64%
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	100,00%	147,32%	176,07%	116,39%	96,22%
Σύνολο υποχρεώσεων	100,00%	146,29%	176,66%	118,65%	98,57%
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	100,00%	150,36%	202,43%	161,57%	140,40%

²ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4 : ΚΑΧ (ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ) ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ					
	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	684880	1491104	3192742	1622736	1298925
Κόστος πωληθέντων	-648538	-1389615	-2953163	-1509854	-1240553
Μικτό κέρδος	36342	101488	239579	112882	58372
Έξοδα διάθεσης	-7839	-10379	-15658	-37870	-27982
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-15547	-19823	-44161	-47523	-78458
Πρόβλεψη απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων		-4677	-25895		
Λοιπά έσοδα	2865	4732	6822	21740	32338
Λοιπές ζημιές	1	27			
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	15822	71369	160687	49228	-15729
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-8676	-10110	-11003	-12624	-11761
Χρηματοοικονομικά έσοδα	472	494	1236	4880	3016
Καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα	-8204	-9616	-9767	-7744	-8745
Ζημιές προ φόρων	7618	61753	150920	41485	-24474
Φόρος εισοδήματος	7128	-9148	-30522	-9637	4558
Κέρδη/ (ζημιές) χρήσης	14746	52605	120398	31848	-19916
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	-18	4	-44	-10	28
Αναβαλλόμενος φόρος στα αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές)	4	-1	9	2	-6
	-14	3	-35	-8	22
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) που ενδέχεται να ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση					
Κέρδη /(Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	2149		-2149		
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/ (έξοδα) μετά από φόρους	2149	3	-2184	-8	22
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα χρήσης	16895	52608	118214	31840	-19894

² Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.5: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ					
	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Κόστος πωληθέντων	-94,69%	-93,19%	-92,50%	-93,04%	-95,51%
Μικτό κέρδος	5,31%	6,81%	7,50%	6,96%	4,49%
έξοδα διάθεσης	-1,14%	-0,70%	-0,49%	-2,33%	-2,15%
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-2,27%	-1,33%	-1,38%	-2,93%	-6,04%
Πρόβλεψη απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων		-0,31%	-0,81%		
Λοιπά έσοδα	0,42%	0,32%	0,21%	1,34%	2,49%
Λοιπές ζημίες	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	2,31%	4,79%	5,03%	3,03%	-1,21%
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-1,27%	-0,68%	-0,34%	-0,78%	-0,91%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	0,07%	0,03%	0,04%	0,30%	0,23%
Καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα	-1,20%	-0,64%	-0,31%	-0,48%	-0,67%
Ζημίες προ φόρων	1,11%	4,14%	4,73%	2,56%	-1,88%
Φόρος εισοδήματος	1,04%	-0,61%	-0,96%	-0,59%	0,35%
	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
(ζημίες) χρήσης	2,15%	3,53%	3,77%	1,96%	-1,53%
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	-0,003%	0,001%	-0,006%	-0,001%	0,004%
Αναβαλλόμενος φόρος στα αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	0,001%	0,000%	0,001%	0,000%	-0,001%
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) που ενδέχεται να ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση					
Κέρδη /(Ζημίες) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου	0,31%	0,00%	-0,07%	0,00%	0,00%
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/ (έξοδα) μετά από φόρους	0,31%	0,00%	-0,07%	0,00%	0,00%
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα χρήσης	2,47%	3,53%	3,70%	1,96%	-1,53%

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.6 : ΚΑΧ (ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ) ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ					
	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2024
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	217,72%	466,18%	236,94%	189,66%
Κόστος πωληθέντων	100,00%	214,27%	455,36%	232,81%	191,28%
Μικτό κέρδος	100,00%	279,26%	659,23%	310,61%	160,62%
έξοδα διάθεσης	100,00%	132,40%	199,74%	483,10%	356,96%
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	100,00%	127,50%	284,05%	305,67%	504,65%
Πρόβλεψη απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων		100,00%	553,67%		
Λοιπά έσοδα	100,00%	165,17%	238,12%	758,81%	1128,73%
Λοιπές ζημιές	100,00%	2700,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	100,00%	451,07%	1015,59%	311,14%	-99,41%
Χρηματοοικονομικά έξοδα	100,00%	116,53%	126,82%	145,50%	135,56%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	100,00%	104,66%	261,86%	1033,90%	638,98%
Καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα	100,00%	117,21%	119,05%	94,39%	106,59%
Κέρδη/ Ζημιές προ φόρων	100,00%	810,62%	1981,10%	544,57%	-321,27%
Φόρος εισοδήματος	100,00%	-128,34%	-428,20%	-135,20%	63,95%
(ζημιές) χρήσης	100,00%	356,74%	816,48%	215,98%	-135,06%
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	100,00%	-22,22%	244,44%	55,56%	-155,56%
Αναβαλλόμενος φόρος στα αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές)	100,00%	-25,00%	225,00%	50,00%	-150,00%
	100,00%	-21,43%	250,00%	57,14%	-157,14%
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) που ενδέχεται να ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση					
Κέρδη /(Ζημιές) από αποτίμηση πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου					
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/ (έξοδα) μετά από φόρους	100,00%	0,14%	-101,63%	-0,37%	1,02%
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα χρήσης	100,00%	311,38%	699,70%	188,46%	-117,75%

³ ΠΙΝΑΚΑΣ Α.7: ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ										
	2020-2021		2021-2022		2022-2023		2023-2024		2020-2024	
	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%	ΠΟΣΟ	%
Χρήσεις Κεφαλαίων										
Αύξηση Στοιχείων Ενεργητικού										
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού			40021	17,48						
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού	229383	100	188869	82,52					179396	93,35
Σύνολο Αύξησης Ενεργητικού	229383	100	228890	100					179396	93,35
Μείωση Στοιχείων Παθητικού										
Συνολο Ιδίων Κεφαλαίων							19894	21,38		
Σύνολο Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων					9552	4,52	4976	5,35		
Συνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων					201869	95,48	68201	73,28	12770	6,65
Σύνολο Μείωσης Ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων					211421	100	93071	100,00	12770	6,65
Σύνολο	229383	100	228890	100	211421	100	93071	100	192166	100
Πηγές Κεφαλαίων										
Αύξηση Στοιχείων Παθητικού										
Συνολο Ιδίων Κεφαλαίων	52608	22,93	118214	51,65	31840	15,06			182768	95,11
Σύνολο Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	8694	3,79	13405	5,86					7571	3,94
Συνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	160029	69,76	97271	42,50						
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	221331	96,49	228890	100	31840	15,06			190339	99,05
Μείωση Στοιχείων Ενεργητικού										
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	8052	3,51			31544	14,92	2253	2,42	1827	0,95
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού					148038	70,02	90818	97,58		
Σύνολο Μείωσης Ενεργητικού	8052	3,51			179581	84,94	93071	100,00	1827	0,95
Σύνολο	229383	100	228890	100%	211421	100	93071	100	192166	100

³ Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.1: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

		2020	2021	2022	2023	2024
Συνολική Αποδοτικότητα	%	1,02%	11,70%	16,52%	3,40%	-2,01%

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.2 : ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ

		2020	2021	2022	2023	2024
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	%	5,31%	6,81%	7,50%	6,96%	4,49%

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.3: ΟΡΓΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ

		2020	2021	2022	2023	2024
Οργανικό Περιθώριο Κέρδους	%	1,11%	4,14%	4,73%	2,56%	-1,88%

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.4: ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ

		2020	2021	2022	2023	2024
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους	%	2,15%	3,53%	3,77%	1,96%	-1,53%

ΠΙΝΑΚΑΣ Β. 5: ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ

		2020	2021	2022	2023	2024
Συνολική Κυκλοφοριακή Ταχύτητα	φορές	0,92	2,82	3,49	1,33	1,07

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.6: ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

		2020	2021	2022	2023	2024
Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Πάγιου Ενεργητικού	φορές	0,71	1,65	3,37	1,68	1,42

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.7 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

		2020	2021	2022	2023	2024
Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	φορές	0,93	1,15	1,48	0,73	0,75

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.8: ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

		2020	2021	2022	2023	2024
Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων=Καθαρές Πωλήσεις/ Αποθέματα	φορές	23,86	79,45	50,93	56,82	51,47

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.9 :ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

		2020	2021	2022	2023	2024
Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων=Καθαρές Πωλήσεις με πίστωση/ Πελάτες	φορές	4,03	3,64	5,64	3,76	3,69

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.10 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΣΕ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

		2020	2021	2022	2023	2024
Μέση διάρκεια Επένδυσης σε αποθέματα= (Αποθέματα*365)/Καθαρές πωλήσεις	μέρες	15,30	4,59	7,17	6,42	7,09

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.11 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

		2020	2021	2022	2023	2024
Μέση διάρκεια είσπραξης Απαιτήσεων= (Πελάτες*365)/Καθαρές πωλήσεις	μέρες	90,48	100,27	64,66	97,08	99,01

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.12 :ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

		2020	2021	2022	2023	2024
Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων= (Προμηθευτές*365)/ Κόστος Πωληθέντων	μέρες	-75,31	-75,06	-43,39	-58,92	-54,88

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.13 : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

		2020	2021	2022	2023	2024
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων από πλευράς επιχείρησης Καθαρά κέρδη ->προ φόρων	%	2,87%	15,26%	20,20%	3,96%	-2,28%
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων από πλευράς μετόχων Καθαρά κέρδη -> μετά φόρων +μερισμάτων προνομιούχων μετοχών	%	5,56%	13,00%	16,11%	3,04%	-1,86%

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.14 : ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

		2020	2021	2022	2023	2024
Τρέχουσα Ρευστότητα= Κυκλοφορούν ενεργητικό/Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	φορές	0,62	0,88	1,07	1,22	1,20
Άμεση Ρευστότητα= (Κυκλοφορούν ενεργητικό- Αποθέματα) /Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	φορές	0,54	0,84	0,97	1,15	1,12

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.15: ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ (Α)

		2020	2021	2022	2023	2024
Δανειακή Επιβάρυνση=Ξένα Κεφάλαια / Ιδία Κεφάλαια	%	488%	418%	262%	156%	139%

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.16: ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

		2020	2021	2022	2023	2024
Δανειακή Επιβάρυνση=Ξένα Μακροπρόθεσμα Κεφάλαια /Απασχοληθέντα Κεφάλαια	%	26%	21%	16%	12%	12%

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.17 :ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ

		2020	2021	2022	2023	2024
Κάλυψη τόκων = Συνολικά Κέρδη/Χρηματοπιστωτικά Έξοδα		-0,88	-6,11	-13,72	-3,29	2,08

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.18: ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Κ.Ε.)

		2020	2021	2022	2023	2024
Παγιοποίηση Περιουσίας= Πάγιο Ενεργητικό / Κυκλοφορούν Ενεργητικό		1,09	0,50	0,39	0,48	0,59

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.19 : ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (Σ.Ε)

		2020	2021	2022	2023	2024
Παγιοποίηση Περιουσίας= Πάγιο Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού		0,52	0,34	0,28	0,32	0,37

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.20: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

		2020	2021	2022	2023	2024
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας= Απασχοληθέντα κεφάλαια/πάγιο ενεργητικό	φορές	0,44	0,73	1,17	1,38	1,28
Χρηματοδότηση παγίου ενεργητικού με Ιδία κεφάλαια =Ιδία κεφάλαια/πάγιο ενεργητικό	φορές	0,33	0,58	0,98	1,21	1,13

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.21: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

		2020	2021	2022	2023	2024
Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας =Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης /Κυκλοφορούν ενεργητικό= (ΚΕ-ΒΥ)/ΚΕ	φορές	-0,61	-0,13	0,07	0,18	0,16

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

